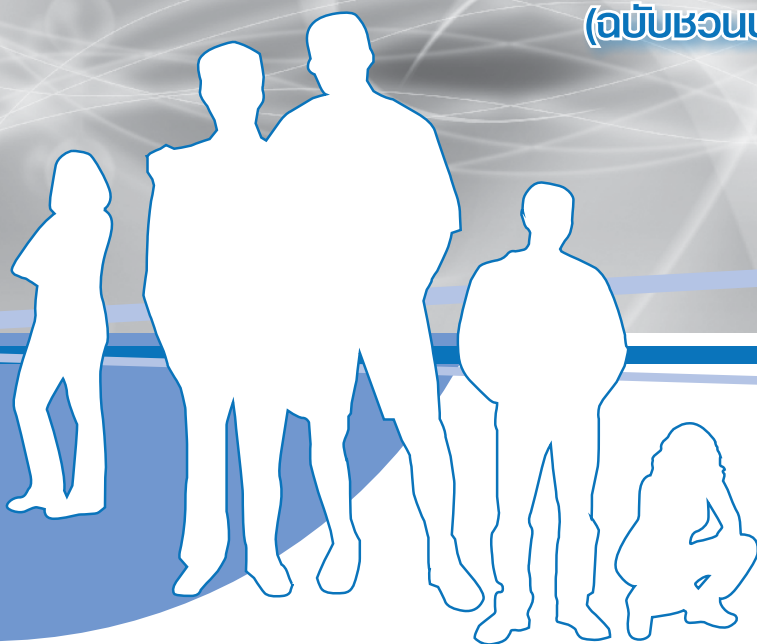

บล็อก :

เครื่องมือเพื่อการจัดการความรู้ (ฉบับชวนปรับปรุง)

คนทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้

contents

3

บทนำ

8

KM คือ อะไร

10

บล็อก คือ อะไร

12

ประโยชน์ของบล็อก

14

KM กับ บล็อก

16

สุนทรียสนทนา กับ บล็อก

21

การเล่าเรื่อง กับ บล็อก

27

AAR กับ บล็อก

33

R2R กับ บล็อก

37

CoP กับ บล็อก

41

GotoKnow.org กับ สุนทรียสนทนา

55

GotoKnow.org กับ การเล่าเรื่อง

61

GotoKnow.org กับ AAR

71

GotoKnow.org กับ R2R

77

GotoKnow.org กับ CoP

82

แหล่งข้อมูล

87

ขอบคุณ

ครีเอทีฟคอมมอนส์แบบแสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-
อนุญาตแบบเดียวกัน (by-nc-sa)

เมื่อนำเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ไปใช้ ควรอ้างอิงถึงแหล่ง
ที่มา โดยไม่นำไปใช้เพื่อการค้า และยินยอมให้ผู้อื่นนำเนื้อหาไปใช้
ต่อได้ด้วยสัญญาอนุญาตแบบเดียวกันนี้

ข้อมูลเพิ่มเติม : <http://cc.in.th/wiki/meet-the-licenses>

GotoKnow.org ซึ่งเปิดให้บริการบล็อกมาตั้งแต่ปี 2548 เป็นบ้านหลังที่สองของบล็อกเกอร์หลายๆ ท่านที่มักแวะมาเพื่อเขียนบันทึกและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ อยู่เสมอ โดยได้พกพาเอาความสุขใจ รวมถึงมิตรภาพกลับไปทุกครั้ง แต่ความจริงแล้ว "บล็อก" เป็นมากกว่านั้น บล็อกเป็นคลังความรู้ฝังลึกขนาดใหญ่ เป็นแหล่งรวมความรู้ ประสบการณ์ ความคิดและทัศนคติต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวคน นอกจากนี้บล็อกยังเป็นเครื่องมือ ICT ที่ใช้เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่า "การแลกเปลี่ยนเรียนรู้" เป็นกระบวนการที่สำคัญของการจัดการความรู้ แต่มักเกิดคำถามว่า บล็อกสามารถนำมาใช้เพื่อการจัดการความรู้ได้จริงหรือไม่ และสามารถนำมาใช้เพื่อการจัดการความรู้ได้อย่างไรหนังสือ "บล็อก: เครื่องมือเพื่อการจัดการความรู้" ตั้งเป้าที่จะเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถตอบคำถามที่ค้างคาใจเหล่านั้นได้

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นภายใต้ชุดโครงการระบบออนไลน์เพื่อการจัดการความรู้สถานะภายใต้การสนับสนุนจาก สสส. เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้รวบรวมขึ้นโดยใช้วิธีการสกัดความรู้ออกมาจากเว็บไซต์ GotoKnow.org โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้สนใจหรือเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และผู้ใช้บล็อก จึงทำให้หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือ "ฉบับชวนปรับปรุง" เนื้อหาและตัวอย่างภายในหนังสือฉบับนี้จึงยังคงสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ จึงอยากขอเชิญชวนผู้อ่านทุกท่านที่กำลังอ่านหนังสือ "ฉบับชวนปรับปรุง" ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำบล็อกมาใช้ในการจัดการความรู้ เพื่อให้ในที่สุดแล้วหนังสือเล่มนี้จะกลายเป็นหนังสือฉบับสมบูรณ์พร้อมตีพิมพ์เพื่อแจกจ่ายให้ความรู้กับบุคคลต่างๆ ต่อไป

บล็อก:เครื่องมือเพื่อการจัดการความรู้ เป็นหนังสือเล่มแรก ที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อตอบคำถามที่ค้างคาใจของใครหลายๆ คนว่า บล็อกสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความรู้ได้จริงๆ หรือไม่

ก่อนเปิดไปพบกับเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ขอเชิญมาทำความ รู้จักกับวัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานกันก่อน เพื่อที่ท่านจะได้ นำไปเป็นส่วนหนึ่งในการอ่าน พิจารณาเนื้อหาสาระ และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ต่อไป

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นภายใต้โครงการสกัดความรู้จาก เว็บไซต์ชุมชนออนไลน์เพื่อการจัดการความรู้ GotoKnow.org ซึ่ง โครงการนี้อยู่ภายใต้ชุดโครงการระบบออนไลน์เพื่อการจัดการความรู้ สุขภาวะ (Digital KM) ภายใต้การสนับสนุนของ สสส. โดยมี วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสกัดความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการ ความรู้กับบล็อก

2. เพื่อเผยแพร่ความรู้ที่ได้รับจากการสกัดความรู้ในรูปแบบ ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) สามารถดาวน์โหลดได้ฟรี

3. เพื่อใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันสกัดความรู้เพิ่มเติม ในหัวข้อ บล็อก:เครื่องมือเพื่อการจัดการความรู้ กับผู้ที่สนใจหัวข้อนี้

วัตถุประสงค์ทั้งสามข้อดังที่กล่าวไว้นั้น ก่อให้เกิดหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา และจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ทำให้หนังสือบล็อก:เครื่องมือ เพื่อการจัดการความรู้เล่มนี้เป็น "ฉบับชวนปรับปรุง" คือเป็นหนังสือ ที่ยังไม่สมบูรณ์เต็มร้อย เนื่องจากเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้เกิดจากการ สกัดความรู้และเรียบเรียงข้อความจากทีมงาน GotoKnow.org ซึ่ง เขียนในลักษณะของการเล่าเทคนิควิธีการใช้บล็อกให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดการความรู้ ไม่ใช่หนังสือวิชาการ และยังไม่ได้ผ่านการ ปรับปรุงแก้ไขจากผู้สนใจหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้ หรือผู้ใช้เว็บไซต์ GotoKnow.org จึงถือได้ว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือ "ฉบับชวนปรับปรุง" ที่ยังสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลต่างๆ ได้

อย่างไรก็ตามหนังสือเล่มนี้ไม่ได้เรียบเรียงขึ้นอย่างไว้ที่มา
ที่ไป ข้อมูลทั้งหมดในหนังสือเล่มนี้ได้รับการสกัดออกมาจากบันทึก
ที่เกี่ยวข้องในเว็บไซต์ GotoKnow.org ซึ่งเป็นความรู้ที่เกิดจาก
ประสบการณ์ตรงซ่อนอยู่อย่างมหาศาล

วิธีการสกัดความรู้ที่ใช้เพื่อดึงความรู้ฝังลึกออกมาให้เป็น
ความรู้ชัดแจ้งนั้น มีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ความหมาย วิธีการ
และเครื่องมือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้จากทั้งหนังสือ
และเว็บไซต์ต่างๆ รวมทั้งข้อมูลในบันทึกเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่มีอยู่ใน
เว็บไซต์ GotoKnow.org

2. ทำการศึกษาแยกย่อยไปยังเครื่องมือทุกชิ้น ที่เป็นเครื่องมือ
เพื่อการจัดการความรู้

3. เมื่อศึกษากระบวนการต่างๆ ของเครื่องมือแต่ละชิ้นแล้ว
จะนำมาพิจารณาร่วมกับบล็อก (GotoKnow.org) ว่ามีเครื่องมือ (ต่อ
จากนี้ขอใช้คำว่ากิจกรรม) ชิ้นใดบ้างที่มีการนำมาใช้ในบล็อกอย่าง
เด่นชัด

4. เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ข้อ 4 แล้ว พบว่ามีสุนทรียสนทนา
เรื่องเล่า AAR R2R และ CoP น่าจะสามารถใช้บล็อกเป็นส่วนหนึ่งใน
การทำกิจกรรมดังกล่าวได้

5. เริ่มอ่านและเริ่มสกัดความรู้ โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้
ได้แก่

- ประโยชน์ของบล็อก
- สุนทรียสนทนา
- เรื่องเล่า
- AAR
- R2R
- CoP

6. วิธีการสกัดความรู้เรื่องประโยชน์ของบล็อก โดยค้นหาจาก
<http://gotoknow.org/post/tag/กกก> (กกก คือ คำสำคัญ) คำสำคัญ

ที่ใช้ได้แก่ "บล็อก" "บล็อก" "blog" "weblog" และ "ประโยชน์ของบล็อก" ต่อจากนั้นใช้วิธีอ่านทุกบันทึกที่มีค่าสำคัญดังกล่าวอย่างรวดเร็ว โดยอ่านทั้งบันทึกและความคิดเห็น หากส่วนใดเกี่ยวข้องกับประโยชน์ของบล็อกจะทำการเก็บรวบรวมลิงก์และทำการเขียนชื่อบันทึกเอาไว้ และชี้คะแนนลงไปในการวาง ดังตัวอย่าง

ประโยชน์	คะแนน
• ได้ความรู้	III
• ผ่อนคลาย	III
• ได้เพื่อน	III

เมื่อรวบรวมข้อมูลทั้งหมดได้แล้วจึงเริ่มประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด และเขียนเรียบเรียงออกมาใส่ไว้ในหัวข้อประโยชน์ของบล็อก

7. วิธีการสกัดความรู้เรื่อง "สุนทรียสนทนา" กับ "บล็อก" เริ่มทำโดยศึกษาเกี่ยวกับสุนทรียสนทนา กระบวนการและขั้นตอนการทำสุนทรียสนทนาจากหนังสือ และจากบันทึกที่ค้นหาโดย <http://gotoknow.org/post/tag/สุนทรียสนทนา> หรือ <http://gotoknow.org/post/tag/dialogue>

เมื่อเข้าใจกระบวนการทั้งหมดแล้ว จะนำแต่ละขั้นตอนการทำกิจกรรมนี้มาพิจารณาว่าขั้นตอนใดสามารถทำโดยใช้บล็อกได้บ้าง

ต่อจากนั้นจึงค้นหาข้อมูลในบันทึกต่างๆ อีกครั้งว่ามีบันทึกใดบ้างที่นำเอาขั้นตอนและกระบวนการดังกล่าวมาใช้ ทำจนครบทุกขั้นตอนแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ และเรียบเรียงเนื้อหาอีกครั้ง

8. วิธีการสกัดความรู้เรื่อง "การเล่าเรื่อง" กับ "บล็อก" ได้ใช้วิธีเดียวกัน แต่ใช้วิธีค้นหาจาก <http://gotoknow.org/post/tag/เรื่องเล่า> หรือ <http://gotoknow.org/post/tag/storytelling> แต่สำหรับเรื่องนี้ มีความพิเศษ คือ จะต้องค้นหามากกว่าคำสำคัญเพราะบางครั้งเรื่องเล่าต่างๆ ถูกซ่อนไว้ในบันทึกต่างๆ และไม่ได้ใส่คำสำคัญว่าเรื่องเล่าหรือ Storytelling

9. สำหรับการสกัดความรู้เรื่องอื่นๆ นั้นก็ใช้วิธีเดียวกันเพียงแต่เปลี่ยนคำสำคัญเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ

10. ยกเว้นการสกัดความรู้เรื่อง CoP ซึ่งจะใช้วิธีค้นหาโดยดูจากบล็อกที่เปิดโดยใช้ "ชื่อองค์กร" เป็นหลักในหน้าประวัติ ต่อจากนั้นจะอ่านและพิจารณาทุกบันทึก ซึ่งจะพิจารณาเกี่ยวกับชื่อผู้เขียนซึ่งอยู่ด้านล่างบันทึกเป็นอย่างแรก หากมีหลายท่านร่วมเขียนจะดำเนินการอ่านเพื่อหาข้อมูลสนับสนุนว่ามีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือมีลักษณะของ CoP ใช่หรือไม่

นอกจากนี้ จะพิจารณาล็อกเกอร์ที่มาจากองค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ในหน้าประวัติ หากมาจากองค์กรเดียวกัน จะเน้นต่อไปยังแพลนเน็ต และเนื้อหาในบันทึกว่าได้บอกเล่าเกี่ยวกับการทำ CoP หรือไม่อย่างไร นอกจากพิจารณาจากองค์กรแล้วยังพิจารณาถึงกลุ่มที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ อย่างสม่ำเสมออีกด้วย จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ และสกัดออกมาเป็นขั้นตอนและกระบวนการทำ CoP โดยใช้บล็อก

ทั้งหมดนี้เป็นกระบวนการและขั้นตอนที่ใช้สกัดความรู้ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ยุ่งยากและใช้เวลามากพอสมควร เมื่อกระบวนการสกัดความรู้ผ่านไป ขั้นตอนต่อไปคือเรียบเรียงและบันทึกลงยังเว็บไซต์ GotoKnow.org คงมีบันทึกเหล่านี้ผ่านตาท่านผู้อ่านอยู่บ้าง เหตุผลของการบันทึกลงบล็อกเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้สนใจช่วยอ่านและช่วยตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นว่า สิ่งที่สกัดออกมานั้นถูกต้องบ้างหรือไม่ และผลตอบรับก็ดีพอสมควร เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหลายๆ ท่านมอบคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเนื้อหาเป็นอย่างมาก

เมื่อโอกาสตีมาเยือน เนื่องจากวันที่ 25 พ.ค. 2552 จะมีการจัดกิจกรรมเสวนาทางวิชาการ GotoKnow Forum ครั้งที่หนึ่ง หนังสือเล่มนี้จึงได้มีโอกาสดำเนินงานเพื่อบรรลุดุประสงค์ข้อที่ 3 คือ "เพื่อใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันสกัดความรู้เพิ่มเติมในหัวข้อ "บล็อก:เครื่องมือเพื่อการจัดการความรู้" กับผู้ที่สนใจหัวข้อนี้" นั่นคือการตีพิมพ์แจกผู้ร่วมงานให้ทุกๆ ท่านช่วยกันอ่าน และระดมความคิดเห็นว่าหนังสือเล่มนี้ควรเพิ่มเติม หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในส่วนใดบ้าง เพื่อที่หนังสือเล่มนี้จะได้กลายเป็นหนังสือที่สมบูรณ์พร้อมตีพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สำหรับท่านที่ให้อาข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็น ทางทีมงานจะดำเนินการจัดพิมพ์ชื่อของท่านไว้ในหน้ากิจกรรมประกาศของหนังสือฉบับสมบูรณ์ จึงอยากเชิญชวนทุกท่านที่มีหนังสือเล่มนี้ในมือ ร่วมแลกเปลี่ยน แสวงความคิดเห็น ว่าควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในส่วนใดบ้าง โดยส่งคำแนะนำของท่านมาที่ books@gotoknow.org

"คนเพียงคนเดียว ไม่สามารถถอดความรู้ หรือมองหาความรู้จนครบทุกด้าน หากแต่เมื่อรวมกันหลายๆ คน ไม่ว่าความรู้จะอยู่ที่ใด จะซ่อนไว้ลึกขนาดไหน ก็ย่อมมีใครสักคนค้นพบและนำมาเติมเต็มในส่วนที่ขาดได้เสมอ"

การจัดการความรู้ (Knowledge Management หรือ KM)

นิยามของการจัดการความรู้ อ้างอิงตามบทความ "การจัดการความรู้คืออะไร" ในเว็บไซต์สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส) เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช มีดังต่อไปนี้

"การจัดการความรู้ หรือที่เรียกย่อๆ ว่า KM คือ เครื่องมือเพื่อใช้ในการบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 3 ประการไปพร้อมๆ กัน ได้แก่ บรรลุเป้าหมายของงาน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน และบรรลุเป้าหมายการพัฒนางองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ดังนั้นการจัดการความรู้จึงไม่ใช่เป้าหมายในตัวของมันเอง เมื่อไรก็ตามที่มีการเข้าใจผิดเอาการจัดการความรู้เป็นเป้าหมาย ความผิดพลาดก็เริ่มเดินเข้ามา อันตรายที่จะเกิดตามมาคือ การจัดการความรู้เทียม หรือ ปลอม เป็นการดำเนินการเพียงเพื่อให้ได้ชื่อว่ามีการจัดการความรู้เท่านั้นเอง"

นอกจากนี้ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช เขียนไว้ว่า "ความรู้ คือ สิ่งที่เรานำมาใช้งานได้ ทำให้งานสำเร็จได้ แก้ปัญหาได้ ใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้" (วิจารณ์ พานิช, 2552) และได้แบ่งความรู้ออกเป็น 2 ประเภท

1. ความรู้เด่นชัด (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่อยู่ในรูปแบบที่เป็นเอกสารหรือวิชาการที่มีอยู่ในตำรา หรือคู่มือปฏิบัติงาน
2. ความรู้ซ่อนเร้น/ความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่แฝงอยู่ในตัวคน เป็นประสบการณ์ที่สั่งสมมายาวนาน เป็นภูมิปัญญา

โดยที่ความรู้ทั้ง ๒ ประเภทนี้มีวิธีการจัดการที่แตกต่างกัน

การจัดการ "ความรู้เด่นชัด"

การจัดการความรู้เด่นชัดจะเน้นไปที่การเข้าถึงแหล่งความรู้ ตรวจสอบ และตีความได้ เมื่อนำไปใช้แล้วเกิดความรู้ใหม่ ก็นำมาสรุปไว้ เพื่อใช้อ้างอิง หรือให้ผู้อื่นเข้าถึงได้ต่อไป (คู่มือทางซ้าย จากภาพประกอบที่ 1)

การจัดการ "ความรู้ซ่อนเร้น/ความรู้ฝังลึก"

การจัดการความรู้ซ่อนเร้น/ความรู้ฝังลึกนั้นจะเน้นไปที่การจัดเวทีเพื่อให้มีการแบ่งปันความรู้ที่อยู่ในตัวผู้ปฏิบัติ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน นำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ ที่แต่ละคนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ต่อไป (คู่มือทางขวา จากภาพประกอบที่ 1)

ภาพประกอบที่ 1

ที่มา : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม

แหล่งข้อมูล http://www.kmi.or.th/5_Link/Article_PVicharn/1_IntrotoKM.html

บล็อก คือ อะไร

ความหมายของบล็อก

ความหมายของบล็อก หรือ เว็บล็อก อ้างอิงตามบทความเรื่องบล็อก (Blog or Weblog) คืออะไร? ในเว็บไซต์ GotoKnow.org เขียนโดย คร.จันทวรรณ ปิยะวัฒน์ (<http://gotoknow.org/blog/tutorial/3>) ได้ให้นิยามไว้ดังนี้

"บล็อก (Blog) หรือ เว็บบล็อก (Weblog) เป็นเว็บไซต์สำหรับเขียนบันทึกเล่าเรื่องราวประจำวันเพื่อสื่อสารความรู้สึกรู้สึกนึกคิด มุมมอง ประสบการณ์ ความรู้ และข่าวสาร ในเรื่องที่คุณเขียนทำนองหนึ่งๆ (Blogger) สนใจโดยเฉพาะ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้บล็อกต่างกับเว็บบอร์ด และเนื่องจากความจริงใจและอิสระทางความคิดที่สื่อสารออกไป ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะของบุคคลที่หนึ่ง เป็นการบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของผู้เขียนได้เป็นอย่างดีทีเดียว จึงทำให้บล็อกเป็นสื่อที่นิยมมากขึ้นเรื่อยๆ ในนานาประเทศ"

วิธีการสังเกตลักษณะของเว็บไซต์ที่เป็นบล็อกนั้น ให้พิจารณาจากลักษณะต่างๆ ดังนี้คือ

- มีการบันทึกเนื้อหาโดยเจ้าของบล็อกอย่างสม่ำเสมอ
- ข้อมูลจะถูกจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ คือรายการล่าสุดจะถูกแสดงไว้ด้านบนสุดของเว็บเพจ แล้วไล่ลำดับย้อนหลังตามวันเวลาการเขียนไปเรื่อยๆ
- มักจะมีการลิงก์ไปหาบล็อกอื่นที่คุณเขียนสนใจหรือได้เสนอความคิดเห็นโยงต่อจากข้อเขียนที่เขาอ้างถึง ดังนั้น นอกจากบล็อกจะใช้ในการเขียนและเผยแพร่เรื่องราวต่างๆ แล้ว ก็ยังเป็นแหล่งรวมลิงก์ที่เจ้าของบล็อกนั้นๆ ใช้เป็นฐานเพื่อเสริมต่อความรู้อยู่เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นลิงก์ของบล็อกอื่นๆ หรือลิงก์ของเว็บไซต์ก็ตาม

- บันทึกที่เขียนไว้ในบล็อกมักจะมีการ**แยกแยะเป็นกลุ่ม****เนื้อหา**ตามหัวข้อหลักๆ ที่ผู้เขียนสร้างขึ้น เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อ่านที่สนใจในบันทึกที่มีความสัมพันธ์กันในใจความหลัก
- และเมื่อผู้อ่านได้รับความรู้ต่างๆ จากผู้เขียนบล็อกแล้ว ผู้อ่านมักจะมีการ**เสนอความคิดเห็น**เพิ่มเติม เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้และเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่มผู้อ่านและผู้เขียนบล็อก

ประโยชน์ของบล็อก

ผลการศึกษาจากเว็บไซต์ GotoKnow.org ซึ่งเปิดให้บริการบล็อกเพื่อเขียนบันทึก และมีวัตถุประสงค์เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกลุ่มคนทำงาน

จากจำนวนสมาชิกที่มากมายทำให้พบว่าบล็อกแห่งนี้ไม่เพียงแต่เป็นพื้นที่ซึ่งเปิดให้บริการเพื่อเขียนบล็อกเท่านั้น แต่ยังเป็นคลังซึ่งใช้เก็บประโยชน์ต่างๆ มากมายอีกด้วย

คลังประโยชน์ของบล็อก

1. คลังความรู้ มีความรู้มากมายให้ค้นหาให้อ่านตามความสนใจ
2. คลังมิตรภาพ เกิดการปฏิสัมพันธ์กันทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์จนกลายเป็นมิตรภาพดีๆ
3. คลังแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และต่อยอดความรู้ออกไป
4. คลังแห่งความสุข เป็นที่ระบายความเครียด ช่วยให้ผ่อนคลาย และเพิ่มความสุขในชีวิต
5. คลังข้อมูล ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของสมาชิก ที่สำคัญช่วยให้เจ้าของข้อมูลสามารถดึงข้อมูลออกมาใช้ได้สะดวก รวดเร็ว
6. คลังเพื่อการฝึกฝน เป็นแหล่งฝึกฝนระบบการคิด ทักษะการเขียน และความสามารถด้านการถ่ายทอดข้อมูลความรู้ต่างๆ และยังเป็นแหล่งฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดีอีกด้วย
7. คลัง KM ที่แห่งนี้เป็นสถานที่ที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้ (KM) มากมาย อีกทั้งสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ (KM) ได้ง่ายเพียงแค่คลิก

8. คลังประชาสัมพันธ์และกิจกรรมงานบุญ เป็นแหล่ง
ประชาสัมพันธ์กิจกรรมดีๆ เพื่อสร้างสรรค์สังคมมากมาย

9. คลังแห่งองค์กรต่างๆ บางองค์กรเลือกเว็บไซต์ GotoKnow.org
เป็นเครื่องมือเพื่อติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

10. คลังเพื่อนช่วยเพื่อน เมื่อมีการติดต่อสื่อสารกันทั้งทาง
ออนไลน์และออฟไลน์ จนเกิดความไว้วางใจกัน พบว่าเกิด
กระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อน ทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ เช่น ช่วย
สอนวิธีการใช้งานบล็อก

11. คลังความรู้ฝังลึก อย่างที่กล่าวไปแล้วว่า ที่นี่เป็นคลัง
ความรู้ มีสาระประโยชน์ต่างๆ มากมายให้เลือกอ่าน และที่สำคัญ
ความรู้ส่วนใหญ่นั้นเป็นความรู้ฝังลึกที่ซ่อนอยู่ในตัวคนทุกคนนั่นเอง
ที่นี่จึงกลายเป็นคลังความรู้ฝังลึกที่ใหญ่มาก และถ้าหากสามารถสกัด
ความรู้ฝังลึกเหล่านี้ให้กลายเป็นความรู้ชัดแจ้งได้ ที่นี่จะกลายเป็น
คลังแกนความรู้ได้ต่อไป

ทั้ง 11 ข้อ เป็นประโยชน์ที่เกิดจากการสกัดข้อมูลออกมา
จากบันทึกจำนวนมาก และแน่นอนว่าประโยชน์ของบล็อกไม่ได้มี
เพียงเท่านั้น ยังมีอีกมากมายหลากหลายข้อ ขึ้นอยู่กับผู้ใช้งานสามารถ
นำบล็อกไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใดนั่นเอง

KM กับ บล็อก

หลายปีที่ผ่านมา ถือได้ว่าเป็นยุคเฟื่องฟูของการจัดการความรู้ (KM) ทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็สนใจศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการและกระบวนการทำ KM รวมทั้งเครื่องมืออื่นๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความรู้ เช่น เรื่องเล่า เร้าพลัง สนทนาสนทนาและอื่นๆ เพื่อให้สามารถนำองค์กรก้าวไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

นอกจากนี้หลายองค์กรจะได้รับคำแนะนำให้ใช้บล็อกเป็นเครื่องมือเพื่อนำองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างที่กล่าวไว้ แต่ก็มักจะมีคำถามอยู่เสมอว่า จริงๆ แล้วบล็อกสามารถนำไปจัดการความรู้ได้จริงหรือไม่ บล็อกช่วยพัฒนางาน พัฒนางค์กรได้อย่างไร และที่ผ่านมายังไม่เคยมีคำตอบเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างชัดเจนสักครั้ง

บทนี้จะเป็นการนำเสนอเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ หรือ KM กับบล็อก ว่าทั้งสองอย่างนั้นเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันอย่างไร ก่อนเปิดอ่านบทต่อไปขอเตรียมความพร้อมอีกสักนิดด้วยการให้ผู้อ่านจินตนาการว่า

- เว็บไซต์ GotoKnow.org เปรียบได้กับองค์กร หรือ หน่วยงานที่ผู้อ่านได้ทำงานอยู่ทุกวัน
- บล็อกเกอร์ทุกๆ ท่าน ในเว็บไซต์แห่งนี้ เปรียบได้กับคนทำงานในหน่วยงานเดียวกัน เป็นเพื่อนร่วมงานที่ต้องพบเจอกันทุกวัน อาจจะเคยพูดคุยกันเป็นประจำ ปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนสิ่งต่างๆ

มากมาย หรืออาจจะไม่เคยพูดคุยกันเลย หรืออาจจะเพียงแค่ทักทายกันบ้างเป็นบางครั้ง หรืออาจจะเพียงแค่เคยเห็นหน้า หรือบางคนอาจจะไม่เคยรู้จักกันเลย

- หากผู้อ่านท่านใดเคยทำกิจกรรมสุนทรียสนทนา กิจกรรมเรื่องเล่าเราพลัง หรือกิจกรรม AAR มาบ้างแล้ว ให้จินตนาการต่อไปว่าวันนี้ท่านได้เปลี่ยนกิจกรรมเหล่านั้นจากการทำในลักษณะ face to face ที่ได้เจอตัวจริงของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มาเป็นการทำกิจกรรมเดียวกันแต่ทำผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ผ่านเครื่องมือสื่อสารที่เรียกว่าบล็อก ผ่านการถ่ายทอดเป็นตัวหนังสือแทนคำพูด

เมื่อจินตนาการมาถึงตรงนี้ขอให้ผู้อ่านจดจำจินตนาการเหล่านี้ไว้ เพื่อนำไปใช้ยังการอ่านบทต่อไป แต่สำหรับผู้อ่านท่านใดที่ยังไม่เคยทำกิจกรรมที่กล่าวมาเลยก็ไม่เป็นไร เพราะสามารถเริ่มเรียนรู้และจินตนาการตามไปพร้อมๆ กันได้

เมื่อพร้อมแล้ว อ ย่ารอช้าขอเชิญก้าวเข้าสู่โลกของการจัดการความรู้ผ่านบล็อกในบทต่อไปของหนังสือ บล็อก:เครื่องมือเพื่อการจัดการความรู้

สุนทรียสนทนา กับ บล็อก

สุนทรียสนทนา (Dialogue) เปรียบเสมือนเครื่องมือหลัก และเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเครื่องมือชนิดอื่นๆ

จริงๆ แล้ว สุนทรียสนทนาที่ดีนั้น ผู้ใช้ควรปฏิบัติเป็นประจำ จนเนียนไปกับการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะสุนทรียสนทนาที่ดีจะนำไปสู่การจัดการความรู้ที่ดีได้

การสนทนามีทั้งการสื่อสารผ่านการพูดคุย และการสื่อสารผ่านการเขียนตอบโต้กันไปมา

จากหนังสือ KM วันละคำ เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช หน้า 59 เขียนไว้ว่า *"สุนทรียสนทนาประกอบด้วย การพูดออกมาจากใจ พูดจากความรู้สึก จากประสบการณ์ตรง และการฟังอย่างลึกซึ้ง ฟังอย่างไม่ตัดสินถูก-ผิด ไม่แย้ง (ไม่ว่าจะโดยวาจาหรือการคิด) แต่ฟังจนจบโดยยังไม่ตัดสิน"*

กระบวนการดังกล่าวนี้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเขียนบันทึกในบล็อกได้เช่นกัน ก่อให้เกิดการทำสุนทรียสนทนาขึ้นภายในบล็อก

"สุนทรียสนทนา" และ "บล็อก"

ผลการศึกษาจากหลากหลายบันทึกในเว็บไซต์ GotoKnow.org บล็อกเกอร์ส่วนใหญ่จะทำทั้งการอ่านและการเขียนบันทึก พร้อมทั้งร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ซึ่งกิจกรรมที่ทำทั้งหมดนี้ บล็อกเกอร์สามารถนำสุนทรียสนทนามาใช้ได้ทั้งสิ้น จึงขอแบ่งวิธีการนำสุนทรียสนทนามาใช้ในกิจกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เขียนบันทึกอย่างมีสุนทรียสนทนา
2. อ่านบันทึกอย่างมีสุนทรียสนทนา
3. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีสุนทรียสนทนา

เขียนบันทึกอย่างมีสุนทรียสนทนา

กิจกรรมนี้เป็น 1 ใน 3 กิจกรรมหลักที่บล็อกเกอร์ในเว็บไซต์

GotoKnow.org นิยมทำเป็นประจำ โดยบล็อกเกอร์สามารถเขียนได้ทั้งในบันทึกหรืออนุทิน จากการศึกษาพบว่าสุนทรียสนทนาจะถูกนำมาใช้เพื่อทำกิจกรรมนี้อย่างแพร่หลาย มีขั้นตอนและกระบวนการดังต่อไปนี้

ขั้นตอนและกระบวนการ

1. กำหนดประเด็น การศึกษาค้นพบว่าบล็อกเกอร์ควรกำหนดประเด็นของเรื่องที่เขียนให้ชัดเจนว่าต้องการเขียนบันทึกเพื่อสื่อสารอะไรออกไป

2. เริ่มเขียนบันทึก รูปแบบการเขียนในบล็อกนั้นมีหลากหลาย เช่น เขียนแบบเรื่องเล่าเร้าพลัง หรือ เขียนแบบการทำ AAR หรือ เขียนบรรยายสิ่งที่รู้ กิจกรรม ความประทับใจ หรือประสบการณ์ตามสไตล์ของตนเอง

นอกจากนี้ยังพบว่าบล็อกเกอร์ควรตระหนักถึงข้อความที่มีในบันทึกในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ ได้แก่

ภาษา ควรใช้ภาษาสุภาพ ควรมีการกลั่นกรอง ศีความและร้อยเรียงเนื้อหาออกมาจากใจ ความรู้สึก และเขียนจากความเข้าใจของตนเองที่สำคัญไม่ควรกล่าวพาดพิงบุคคลใดบุคคลหนึ่งในแง่ลบ

เนื้อหา เนื้อหาที่น่าสนใจนั้นสามารถเขียนได้หลากหลายวิธีตามความถนัดของแต่ละบุคคล แต่ไม่ว่าจะเขียนในลักษณะใดก็ตามควรมีบทสรุปในส่วนสุดท้ายของบันทึก ซึ่งมีวิธีการเขียนที่แตกต่างกัน เช่น

- เขียนสรุปเรื่องราวทั้งหมดตามความเข้าใจของตนเอง
- เขียนทิ้งท้ายด้วยการตั้งคำถาม เพื่อให้บล็อกเกอร์ท่านอื่นๆ มาร่วมแสดงความคิดเห็น ต่อยอดความรู้ ส่งผลให้เนื้อหาในบันทึกน่าสนใจเพิ่มขึ้น

3. เมื่อเขียนเสร็จแล้ว ควรอ่านทบทวนทั้งหมดอีก

- ตรวจสอบว่าตรงประเด็นที่ตั้งไว้หรือไม่
- อ่านเข้าใจง่ายหรือไม่
- มีคำผิดหรือไม่ เมื่อตรวจทานเรียบร้อยแล้วให้กดบันทึก

5. หมั่นตรวจสอบความคิดเห็นในบันทึก เพื่อทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และต่อยอดความรู้

กระบวนการทั้งหมดในส่วนเขียนบันทึกอย่างมีสุนทรียสนทนาเป็นอันเสร็จเรียบร้อย

เคล็ดลับ

ขณะเขียน ผู้เขียนควรต้องมีสติจดจ่ออยู่กับเรื่องที่เขียนด้วย มิเช่นนั้นอาจจะหลงประเด็น หรือ เขียนผิดไปจากประเด็นที่ต้องการสื่อสารได้

อ่านอย่างมีสุนทรียสนทนา

จากการอ่านอย่างมีสุนทรียสนทนาจะทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการอ่านบันทึกต่างๆ ที่มีในบล็อก

จากการศึกษาพบว่าขั้นตอนและกระบวนการอ่านอย่างมีสุนทรียสนทนาสามารถทำได้ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

เทคนิคการอ่านอย่างมีสุนทรียสนทนา

1. ตั้งสติก่อนเริ่มอ่าน
2. ควรละทิ้งอคติทั้งหมด เตรียมตัวให้พร้อมที่จะเป็นแก้วน้ำที่พร้อมจะรับการเติมเต็ม บอกตนเองว่าจะอ่านอย่างตั้งใจ จะไม่ตัดสินหรือตีความใดๆ ทั้งสิ้น จนกว่าจะอ่านจบ
3. เริ่มอ่าน และเมื่ออ่านจบ ให้ตั้งคำถามกับตัวเองว่าได้อะไรจากเรื่องที่อ่าน คิดเหมือนหรือแตกต่างจากบล็อกเกอร์เจ้าของบันทึกอย่างไร

แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นอย่างมีสุนทรียสนทนา

การเขียนแสดงความคิดเห็นในช่องแสดงความคิดเห็นถึงสิ่งที่คิด สิ่งที่ตีความได้จากบันทึกที่อ่าน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเจ้าของบันทึกและบล็อกเกอร์ท่านอื่นๆ นั้น จัดว่าเป็นกิจกรรมที่พบเห็นอย่างเจเนตาในบล็อก และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนั้นก็เป็นเรื่องจำเป็น เพราะจะนำไปสู่การต่อยอดความรู้ที่เพิ่มขึ้นกระบวนการสุนทรียสนทนาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่บล็อกเกอร์ทั้งหลายควรจะนำมาใช้

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อาจจะมีทั้งการสนับสนุนหรือโต้แย้ง โดยทั้งหมดจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และต่อยอดความรู้เพิ่มขึ้น ก่อนแสดงความคิดเห็นควรศึกษาถ้อยแถลงความคิด แล้วจึงเรียบเรียงถ้อยคำด้วยภาษาสุภาพ ไม่ก้าวร้าว ไม่อวดแบ่งบานว่ามีวาทะเก่งเหนือใคร และควรละเว้นจากอารมณ์ทั้งหลาย เพราะอาจจะทำให้สูญเสียโอกาสแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้

ตัวอย่าง เช่น

บรรณผู้เขียน ถ้าเจ้าของบันทึกเขียนผิด สื่อสารผิด หรือเข้าใจเรื่องราวผิด รวมทั้งคิดแตกต่างจากผู้อ่าน

ด้วยความเกรงใจ อคติจากรัก ลำเอียงจากความคิดเห็น ทำให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยความชื่นชม ไม่ได้โต้แย้ง

ส่งผลให้ผู้เขียนเสียโอกาสแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ดี อีกทั้งอาจจะทำให้รับรู้และเข้าใจเรื่องที่เขียนผิดไปด้วย

บรรณผู้อ่าน อ่านด้วยใจอคติค้ำลบลบ มัวแต่คอยจับผิด ไม่เปิดใจรับรู้ ผู้อ่านเองนั่นแหละที่จะเสียโอกาสแห่งการเรียนรู้ไป

เพราะฉะนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นอย่างมีสุนทรียสนทนา ก็คือ การตั้งสติ ละทิ้งอคติทั้งมวลที่มีในใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและต่อยอดความรู้ในทางสร้างสรรค์

การต่อยอดความรู้ในทางสร้างสรรค์นั้นไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยหรือชื่นชมยินดีเพียงอย่างเดียว บล็อกเกอร์สามารถเขียนโต้แย้งหรือเขียนข้อคิดเห็นที่แตกต่างได้ แต่ต้องเขียนด้วยเจตนาที่ต้องการให้ความรู้นั้นเพิ่มพูนขึ้น เป็นประโยชน์มากขึ้น ซึ่งก็คือ การเขียนโต้แย้งอย่างสร้างสรรค์นั่นเอง

สำหรับเจ้าของบันทึก ควรอ่านสิ่งที่บล็อกเกอร์ท่านอื่นๆ แสดงความคิดเห็นไว้ โดยปราศจากอคติเช่นกัน และใคร่ครองข้อคิดเห็นเหล่านั้นอย่างรอบคอบ เปิดใจรับฟัง แล้วจึงเขียนตอบไป

อย่าละเลย เพราะผู้อ่านส่วนมากนิยมแวะกลับมาเยี่ยมเยียนบันทึกอีกครั้ง เพื่ออ่านข้อความที่เจ้าของบันทึกเขียนตอบไว้

ขั้นตอนของการร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนการต่อยอดความรู้ ซึ่งจะสามารถต่อยอดความรู้ออกไปได้มากน้อยเพียงใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับบล็อกเกอร์เจ้าของบันทึก และบล็อกเกอร์ผู้อ่านนั่นเองว่าสามารถใช้สุนทรียสนทนาได้ดีเพียงใด

เน้นกันอีกครั้ง ย้ำกันอีกนิด

- การสื่อสารผ่านการเขียนนั้นก็เช่นเดียวกับการสื่อสารด้วยการพูด หากคิดแตกต่างก็ควรเขียนแสดงความคิดเห็นเอาไว้ หากเห็นด้วยก็ยกมือสนับสนุน ไม่ใช่เรื่องแปลกและไม่ใช่ว่าการกระทำที่ผิด เพราะคนแต่ละคนย่อมคิดต่างกันได้
- ทุกครั้งที่มีการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนั้น ควรต้องผ่านกระบวนการคิด และควรใช้ภาษาสุภาพ ไม่กระทบกระทั่งเบียดเบียนใคร มีเช่นนั้นแทนที่จะเป็นสุนทรียสนทนา อาจเกิดการเข้าใจผิดจนนำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งได้

สุนทรียสนทนาในทุกๆ แห่ง

ไม่เพียงแต่ในบันทึกเท่านั้นที่ควรใช้สุนทรียสนทนา ความจริงแล้วสามารถนำสุนทรียสนทนาไปใช้ได้กับทุกๆ บริการที่มีในบล็อก เช่น อนุทิน หรือ ถามตอบ เป็นต้น

อนุทิน หรือ microblog เป็นพื้นที่อีกแห่งหนึ่งที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดขึ้นโดยการใช้สุนทรียสนทนาเช่นกัน แต่อาจจะมิได้เห็นได้ไม่ชัดเจนมากนัก เพราะส่วนใหญ่เป็นข้อความสั้นๆ เพียงไม่กี่บรรทัด

นอกจากการนำสุนทรียสนทนามาใช้กับการเขียนบันทึกหรืออนุทินในชุมชนเสมือนจริงแล้ว ยังสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันจนเนียนไปกับการดำเนินชีวิตได้

การพูดคุยอย่างมีสุนทรียสนทนา การรับฟังอย่างมีสุนทรียสนทนา และการแลกเปลี่ยนอย่างมีสุนทรียสนทนา จะทำให้สังคมนี้โลกใบนี้น่าอยู่เพิ่มมากขึ้น

การเล่าเรื่อง กับ บล็อก

การเล่าเรื่อง หรือ Storytelling หรือ เรื่องเล่าเจ้าพลั้งนั้น ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ได้กล่าวไว้ในหนังสือ KM วันละคำ "จากนักปฏิบัติ KM สู่นักปฏิบัติ KM" หน้า 57 "เรื่องเล่าคือ สำเนาบรรทุกความรู้, บุรณาการ" หรือ "นาวาความรู้ปฏิบัติ" ไม่ใช่ความรู้แยกส่วนอย่างที่เราคุ้นเคย แต่เป็นความรู้ที่ผสมปนเปกันแบบคัมภีร์หรือขนมเปียกปูน"

สำหรับเป้าหมายสำคัญที่สุดของการเล่าเรื่องนั้น ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช (วิจารณ์, 2548) อธิบายไว้ว่า คือการให้ความรู้จากการปฏิบัติ ปลดปล่อยความรู้ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของหัวใจ (ความเชื่อ), ในส่วนลึกของสมอง (ความคิด), และในส่วนลึกของร่างกาย (การปฏิบัติ) ออกมาเป็นคำพูดและหน้าตาท่าทาง (nonverbal communication)

นั่นหมายความว่า การเล่าเรื่องนั้น ไม่จำเป็นต้องมาจากคนที่เก่งที่สุด หรือมีความรู้มากมาย แต่คนทำงานทุกคนสามารถทำกิจกรรมเล่าเรื่องได้

วิธีและขั้นตอนของการเล่าเรื่อง (วิจารณ์, 2548) มีดังต่อไปนี้

- กำหนดเป้าหมายของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างชัดเจน
 - แบ่งเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละไม่เกิน 10 คน
 - มีการเลือกผู้ทำหน้าที่ดำเนินการประชุมและสรุปประเด็น
- นอกจากนี้ยังต้องมีผู้คอยจับบันทึกการประชุมด้วย
- ผู้เข้าร่วมจะเล่าเรื่องเกี่ยวกับความสำเร็จ และความภูมิใจออกมา
 - สุดท้ายผู้เข้าร่วมจะต้องช่วยกันสกัด หรือ ถอดเอาความรู้จากเรื่องที่เล่าออกมาให้ได้
- จนกระทั่งความรู้ฝังลึกกลายเป็นความรู้ชัดแจ้ง และสามารถนำความรู้ชัดแจ้งนี้ไปปฏิบัติต่อได้จริง

เทคนิค

ลักษณะการเล่าเรื่องที่ดี จากหนังสือ การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช หน้า 140 "การเล่าเรื่องให้เล่าเพียงประเด็นเดียวต่อหนึ่งเรื่อง และเล่าสั้นๆ ตามความเป็นจริง ไม่ตีไข่ใส่สี เล่าให้เห็นตัวคนหรือตัวละคร เห็นพฤติกรรมหรือการ

กระทำ เห็นความคิด ความเชื่อที่อยู่เบื้องหลัง เล่าให้เห็นความสัมพันธ์ที่อยู่ในเรื่องเล่าให้มีชีวิตชีวา เห็นภาพพจน์ เห็นสภาพแวดล้อมหรือบริบทของเรื่อง"

สรุปลักษณะการเล่าเรื่องที่ดี

- จะต้องเป็นเรื่องสั้นๆ
- ประเด็นเดียวต่อหนึ่งเรื่อง
- เล่าตามความเป็นจริง
- ผู้เล่าจะต้องคงบรรยากาศของเรื่อง ตัวละคร คำพูด ความเชื่อและเหตุการณ์ต่างๆ เอาไว้
- เล่าอย่างมีชีวิตชีวา
- ต้องไม่ตีไข่ใส่เพิ่มเติมลงไป
- ควรนำเสนอหรือสนทนามาใช้เป็นเครื่องมือในการทำกิจกรรมด้วย
- สำหรับบรรยากาศในการทำกิจกรรมต้องเจียบสงบ และผู้ฟังก็ต้องฟังอย่างตั้งใจด้วยเช่นกัน

ข้อดีของการเล่าเรื่อง หรือ Storytelling

- การเล่าเรื่องเป็นเครื่องมือที่นิยมนำมาใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ การเล่าเรื่องจากความสำเร็จ ความภูมิใจเล็กๆ ที่เกิดขึ้นได้ทุกๆ วัน ของคนทำงาน เป็นการถ่ายทอดความรู้ฝังลึกของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนออกมาผ่านทาง การเล่าเรื่องอย่างมีชีวิตชีวา แล้วจึงค่อยๆ ทำการสกัดความรู้ฝังลึกเหล่านั้นให้กลายเป็นความรู้ชัดแจ้ง ก่อเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ๆ อย่างไม่มีวันจบสิ้น

เหตุผลที่ "การเล่าเรื่อง" เป็นเครื่องมืออันทรงพลังอย่างที่กล่าวไว้ ส่วนหนึ่งเกิดจากขั้นตอนและกระบวนการ "การเล่าเรื่อง" ที่ได้รับการคัดสรรมาเป็นอย่างดี เอื้อต่อการดึงเอาความรู้ของผู้ปฏิบัติงานออกมา แต่อีกส่วนหนึ่งนั้นเกิดจาก

ผู้ฟัง : ฟังอย่างตั้งใจ ไม่มีอคติ

ผู้เล่า : เล่าเรื่องได้อย่างชัดเจน จนกระทั่งผู้ฟังสามารถนึกภาพตามได้

ทำให้สามารถดึงความรู้ดี ๆ ที่ซ่อนอยู่ในตัวคนทำงานเหล่านั้นออกมาได้ โดยเฉพาะเมื่อร่วมด้วยช่วยกันหลายๆ คน

ตัวอย่างเช่น

เรื่องเล่าเกี่ยวกับการทอดปลา มีทฤษฎีเดิมเขียนไว้ว่าต้องทอดปลาขณะน้ำมันร้อนจัด

คำถาม คือ

- น้ำมันร้อนจัดเป็นอย่างไร ?
- ต้องใช้เทอร์โมมิเตอร์วัดหรือไม่ ?

เมื่อนำการเล่าเรื่อง หรือ storytelling มาเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งนี้อาจพบว่า ผู้เล่าอาจจะเล่าว่า "จะต้องนำปลาลงกระทะเมื่อน้ำมันเดือดปุดๆ และผู้เข้าร่วมบางคนเสริมว่านำปลาลงกระทะเมื่อสังเกตเห็นควันจางๆ ลอยขึ้นมาจากกระทะ" เป็นต้น

สุดท้ายเมื่อร่วมกันสกัดความรู้ จะได้ผลสรุปออกมาว่าควรนำปลาลงทอดในกระทะเมื่อน้ำมันร้อนจัด สังเกตได้จากน้ำมันเดือดปุดๆ หรือ มีควันจางๆ ลอยขึ้นมา

สรุป ผู้เข้าร่วมได้ความรู้เกี่ยวกับการทอดปลาว่าควรนำปลาลงกระทะเมื่อน้ำมันร้อนจัด และ วิธีการสังเกตน้ำมันร้อนจัด ได้แก่ น้ำมันเดือดปุดๆ หรือ มีควันจางๆ ลอยขึ้นมา

ความรู้ชัดแจ้งเดิมยังคงมีอยู่ และได้ความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้เข้าร่วมสามารถนำความรู้ใหม่นี้ไปปฏิบัติได้จริง

ผลการทบทวน

"การเล่าเรื่อง" เป็นเครื่องมืออันยอดเยี่ยมชิ้นหนึ่งในการจัดการความรู้ แต่ไม่สามารถนำเครื่องมืออันทรงพลังนี้มาใช้ได้ทุกวัน

บล็อกจึงเป็นตัวช่วยที่น่าสนใจในการเล่าเรื่อง สามารถทำได้ง่ายๆ ทุกวัน โดยที่ "การเล่าเรื่อง" ก็ยังคงเป็นเครื่องมืออันทรงประสิทธิภาพเช่นเดิม

"การเล่าเรื่อง" และ "บล็อก"

ผลการศึกษาจากหลากหลายบันทึกของ GotoKnow.org พบว่าสามารถนำเรื่องเล่ามาปรับใช้กับบล็อกได้อย่างแน่นอนและยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 วิธี ดังนี้

- การเล่าเรื่องจากบล็อกเกอร์เพียงคนเดียว
- การเล่าเรื่องจากบล็อกเกอร์หลายๆ คน

การเล่าเรื่องจากบล็อกเกอร์เพียงคนเดียว

เป็นการเขียนเล่าเรื่องจากบล็อกเกอร์คนเดียว โดยบล็อกเกอร์แต่ละคนต่างก็เล่าเรื่องความสำเร็จเล็กๆ ของตนเองออกมาโดยไม่มีประเด็นหรือหัวข้อเกี่ยวข้องกันเลย วิธีการนี้สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งกับผู้เขียนและผู้เล่าโดยมีขั้นตอนและกระบวนการดังต่อไปนี้

ผู้เขียนกับขั้นตอนและกระบวนการเขียนเล่าเรื่อง

- การตั้งประเด็น ผู้เขียนต้องตั้งประเด็นของเรื่องที่ต้องการเขียนให้ชัดเจนว่าตนเองต้องการเล่าเรื่องใด

- เริ่มเขียนบันทึกในลักษณะของการเล่าเรื่อง
- การเขียนเรื่องเล่าที่ดีนั้น มีลักษณะไม่ต่างจากเรื่องเล่าในรูปแบบของการพูด นั่นคือ

- เขียนประเด็นเดียวต่อหนึ่งเรื่อง
- เขียนเล่าตามความเป็นจริง
- ผู้เขียนจะต้องคงบรรยากาศของเรื่อง ตัวละคร คำพูด ความเชื่อและเหตุการณ์ต่างๆ เอาไว้
- เขียนเล่าอย่างมีชีวิตชีวา
- ไม่ควรใส่ใส่สีเพิ่มเติมลงไป
- นำสุนทรียสนทนามาใช้เป็นเครื่องมือในการเขียนด้วย

- เมื่อเขียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนควรอ่านบทวนใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง เพื่อทบทวนว่าสิ่งที่เขียนไปนั้นตรงตามประเด็นที่ตั้งไว้แล้ว

- เมื่อบันทึกแล้วควรหมั่นตรวจสอบความคิดเห็นในบันทึกจากบล็อกเกอร์ท่านอื่นๆ เพื่อทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ้อยทอดความคิดเห็นเหล่านั้น

ขั้นตอนนี้เป็นสิ่งสำคัญ เจ้าของบันทึกจะต้องพยายามกระตุ้นและชักชวนให้ผู้อ่านร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากเรื่องเล่าดังกล่าว โดยต้องนำสุนทรียสนทนาใช้อีกเช่นกัน

- สุดท้ายเจ้าของบันทึกจะต้องสกัดเอาความรู้ชัดแจ้งออกมาด้วยวิธีการอ่าน คือความและสกัดความรู้ฝังลึกที่มีซ่อนอยู่ในทุกๆ ความคิดเห็นที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เอาไว้ จนความรู้ฝังลึกเหล่านั้นกลายเป็นความรู้ชัดแจ้งและสามารถนำไปปฏิบัติต่อได้จริง

ขั้นตอนนี้จะแตกต่างจากการเล่าเรื่องตามที่หลายๆ ท่านเคยทำมา เพราะขั้นตอนนี้เจ้าของบันทึกต้องเป็นผู้สกัดความรู้ออกมาเพียงคนเดียว

เทคนิค

1. การเขียนเล่าเรื่องด้วยวิธีการล้อมวงทำการเล่าเรื่องนั้น อาจจะทำได้ง่ายกว่าเขียน เนื่องจากขณะที่เล่า ผู้เล่าสามารถใช้ท่าทางหรืออาจจะทำเสียงเล็กเสียงน้อยประกอบการเล่าได้ ทำให้เรื่องเล่ามีชีวิตชีวา เกิดอรรถรสในการฟัง ส่งผลให้ผู้ฟังนึกภาพตามได้ง่ายกว่า

ส่วนการเขียนนั้นอาจจะต้องใช้ความพยายามบวกประสบการณ์ และวิธีการเล่าเรื่องจะเล่าออกมาจากความรู้สึกภายใน เขียนเรื่องเล่าตามความรู้สึกเดียวกับขณะที่เกิดเหตุการณ์นั้นๆ ตามรูปแบบการเขียนของตนเอง

อีกหนึ่งเทคนิคที่น่าสนใจและได้รับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นไว้โดยคุณ Sila Phu-Chaya คือ *"การเชื่อมโยงความคิดและความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมาเป็นภาพวาดชิ้นหนึ่ง"* และ *"การเล่าเรื่องราวจะต้องมีหัวใจของ "นักสังเคราะห์" รวมเอาจิ๊กซอว์ต่างๆ มาประกอบเป็นภาพใดๆ ก็ตามเพื่อนำเสนอให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบ"* อ่านเพิ่มเติมได้ที่ความคิดเห็นในบันทึก ชื่อ เรื่องเล่ากับบล็อก

2. เนื้อหา สำหรับวิธีการเขียนเล่าเรื่องนั้นสามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่นเกี่ยวกับการเล่า เช่น

"เขียนเล่าแบบย้อนศร" คือ เขียนเล่าความสำเร็จที่เกิดขึ้น แล้วจึงย้อนกลับมาบอกถึงวิธีปฏิบัติ

"เขียนเล่าแบบเรื่องสั้น" คือ เขียนเล่าตั้งแต่ต้นจนจบและอาจจะมีการหักมุมตอนจบได้ หรือเขียนเล่าตามประสบการณ์ ตามรูปแบบของตนเองก็สามารถทำได้เช่นกัน

ผู้อ่านกับเทคนิคการอ่านเรื่องเล่า

ผู้อ่านควรต้องใช้หลักของสุนทรียสนทนาด้วยเช่นกัน คือ อ่านอย่างตั้งใจ ไม่ตีความ ไม่ตัดสินถูก-ผิด อ่านจนจบ และมีสติขณะอ่าน เมื่ออ่านจบให้ตั้งสติคิดทบทวนเรื่องที่อ่านอีกครั้ง และจะดียิ่งขึ้นถ้าสามารถทำการตีความและสกัดเอาความรู้ที่ซ่อนไว้ในการเล่าเรื่องให้กลายเป็นความรู้ชัดแจ้งได้

สิ่งที่ขาดไม่ได้ในการเล่าเรื่องผ่านการเขียนบล็อกผู้อ่านควรถ่ายทอดแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นเอาไว้ในช่องแสดงความคิดเห็นของเรื่องที่อ่านด้วย

การเล่าเรื่องจากบล็อกเกอร์หลายๆ คน

วิธีการนี้เป็นวิธีการที่คล้ายกับการทำกิจกรรมเรื่องเล่าโดยใช้การพูดคุยมาก เนื่องจากจะเป็นการเล่าเรื่องจากบล็อกเกอร์หลายๆ ท่านในหัวข้อหรือประเด็นเดียวกัน แตกต่างเพียงวิธีการนี้ไม่นั่งล้อมวงเพื่อเล่าเรื่อง แต่ใช้การเล่าเรื่องผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ วิธีการนี้มีขั้นตอนและกระบวนการดังต่อไปนี้

ขั้นตอนและกระบวนการเล่าเรื่อง

1. ตั้งประเด็น วิธีการนี้จำเป็นต้องมีประเด็นที่ชัดเจนเป็น
สิ่งกระตุ้นให้บล็อกเกอร์ท่านอื่นๆ มาร่วมทำกิจกรรมนี้
2. ประชาสัมพันธ์ให้บล็อกเกอร์ทุกท่านทราบถึงประเด็น
วัตถุประสงค์ และกติกาในการเขียน ที่สำคัญต้องกำหนดคำสำคัญ
อย่างน้อยหนึ่งคำเพื่อเชื่อมโยงเรื่องเล่าเหล่านี้เข้าด้วยกัน
3. เริ่มเขียนบันทึกเรื่องเล่าในประเด็นที่ตั้งขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
และทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบล็อกเกอร์ท่านอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง
4. ทำการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง โดย
 - o เขียนบันทึกประชาสัมพันธ์เชิญชวนการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - o รวบรวมชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน และลิงก์ไว้ในบันทึกหนึ่ง
บันทึกเพื่อเชื่อมโยงทุกบันทึกไว้ด้วยกัน
5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวงของ "ผู้ที่เขียนเรื่องเล่า" อย่าง
ต่อเนื่อง
6. เมื่อมีปริมาณเรื่องเล่าพอสมควรแล้วให้ดำเนินการ
วิเคราะห์และสกัดความรู้จากเรื่องเล่า (ความรู้ฝังลึก) ให้กลายเป็น
ความรู้ชัดแจ้ง
7. เขียนสรุปความรู้ชัดแจ้งที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้

ผู้อ่านกับเทคนิคการอ่านเรื่องเล่า

นอกจากผู้อ่านจะใช้วิธีการแสดงความคิดเห็นเหมือนวิธีการ
เล่าเรื่องจากบล็อกเกอร์เพียงคนเดียวแล้ว ยังสามารถเข้าร่วม
กิจกรรมนี้ได้ โดยการเขียนเรื่องเล่าตามประเด็นที่กำหนด เพื่อต่อยอด
ความรู้ให้เพิ่มมากขึ้น วิธีการนี้จะทำให้ผู้อ่านกลายเป็นผู้เขียนเรื่อง
เล่าไปโดยปริยาย โดยมีขั้นตอนและเทคนิคดังต่อไปนี้

- เปิดบันทึกใหม่ เขียนเรื่องเล่าตามประเด็นที่กำหนดไว้
- ใส่คำสำคัญตามที่กำหนดไว้
- หากเขียนเรื่องเล่าต่อยอดความรู้จากบันทึกอื่นต้องลิงก์

กลับไปยังต้นฉบับเพื่อให้เกียรติเจ้าของบันทึกเดิม และเพื่อให้ผู้อ่าน
ท่านอื่นๆ สามารถอ่านบันทึกที่เกี่ยวข้องได้

วิธีการนี้ จะส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ขยายวง
กว้างขึ้น จนเกิดเป็นกิจกรรมการเล่าเรื่องเร้าพลังขึ้นมาภายในบล็อก
ก็เป็นได้

AAR กับ บล็อก

After Action Review หรือ AAR หรือ "เรียนรู้ระหว่าง" หรือ "ทบทวนหลังกิจกรรม"

เป็นกิจกรรมที่นิยมทำขึ้นหลังจากทำงานชิ้นเล็กๆ สำเร็จ หรืออาจจะนำมาใช้เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานระหว่างการทำงานชิ้นใหญ่ๆ หรืองานประจำก็ได้

AAR เป็นเครื่องมือง่ายๆ แต่ทรงพลังมากชิ้นหนึ่ง เป็นเครื่องมือที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ทบทวนตนเองว่างานที่ทำ คืบหน้าไปมากน้อยเพียงใด มีอุปสรรคหรือปัญหาบ้างหรือไม่ และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานได้อีกด้วย

ส่วนใหญ่แล้วจะให้ผู้ร่วมงานนั่งล้อมวงเป็นรูปตัวยู ต่อจากนั้นคนที่อาวุโสหน่อยที่สุดจะเริ่มพูดก่อนเพื่อลดความกดดันในการพูดเพื่อให้ตรงกับผู้บังคับบัญชา โดยจะบอกว่าขณะนี้ตนเองจะพูดถึงกิจกรรมหรืองานใด เป็นการเกริ่นนำก่อนที่จะเล่างานของคนออกมา ซึ่งเรื่องที่เล่ามักจะสอดคล้องกับคำถามเหล่านี้

1. คาค้างอะไรกับกิจกรรมที่ผ่านมา หรือมีวัตถุประสงค์อะไรบ้างกับกิจกรรมที่ผ่านมา ซึ่งผู้เล่าจะเล่าว่าก่อนเริ่มงานนั้นตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไว้กี่ข้อ อะไรบ้าง

2. อะไรบ้างที่เกินความคาดหวัง หรือวัตถุประสงค์ใดบ้างที่เกินความคาดหวัง เพราะเหตุใด ซึ่งผู้เล่าจะกล่าวถึงเป้าหมายในข้อ 1 ว่าเป้าหมายใดบ้างที่สามารถทำได้ดีเกินคาด เพราะอะไร

3. อะไรบ้างที่ไม่บรรลุความคาดหวัง หรือวัตถุประสงค์ใดบ้างที่ไม่บรรลุตามความคาดหวัง เพราะเหตุใด ซึ่งผู้เล่าจะกล่าวถึงเป้าหมายในข้อ 1 ว่าเป้าหมายใดบ้างที่ไม่บรรลุผลตามที่คาดหวังหรือบรรลุผลน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ เพราะเหตุใด รวมทั้งมีปัญหาลักษณะใดเกิดขึ้นบ้าง

4. ถ้ามีกิจกรรมอย่างนี้อีกจะมีข้อเสนอแนะใดบ้าง หรือควรปรับปรุงเรื่องใด ซึ่งผู้เล่าจะกล่าวถึงกิจกรรมทั้งหมดที่ได้ทำไปแล้ว

นั้นควรที่จะปรับปรุง หรือเพิ่มเติมสิ่งใดบ้าง เพื่อให้งานดีขึ้น หรือควรนำไปปรับใช้กับกิจกรรมครั้งต่อไป

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนี้ และจะสามารถนำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมนี้ไปทำประโยชน์อะไรต่อไป ซึ่งผู้เล่าจะกล่าวถึงความคาดหวังของตนเองว่า จะสามารถนำความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากงานหรือกิจกรรมที่เข้าไปประยุกต์ใช้กับงานหรือกิจกรรมใดได้บ้าง

ความเป็นจริงแล้วนั้นการทำ AAR ในแต่ละครั้ง อาจจะไม่ต้องกล่าวครบถ้วนทุกข้อก็ได้ และการทำ AAR ของแต่ละองค์กรนั้น อาจจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมขององค์กรนั้นๆ ด้วยเช่นกัน

ข้อดีของการทำ AAR

หากสามารถทำ AAR ได้ทุกวันจะสามารถนำไปสู่การพัฒนา
งานได้เป็นอย่างดี เพราะ

- ผู้ปฏิบัติงานจะตระหนักว่าขณะนี้ตนเองวางเป้าหมายใดไว้
- ผู้ปฏิบัติงานจะทราบว่าเป้าหมายที่วางไว้นั้นสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้แล้วหรือไม่ เพราะเหตุใด
- เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกกระตือรือร้นอยู่เสมอ
- เป็นเครื่องมือในการรายงานความก้าวหน้าและอุปสรรคของงานให้กับหัวหน้างานได้รับทราบ
- เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ร่วมงาน เนื่องจากการทำ AAR นั้นจะทำให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการช่วยคิด ช่วยแก้ปัญหาลักษณะต่างๆ ด้วยกัน ด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ

"AAR" และ "บล็อก"

สำหรับบางองค์กรอาจจะไม่สามารถรวมกลุ่มกันเพื่อทำ AAR ได้ทุกวันเนื่องจากเหตุผลใดก็ตาม บล็อกจึงเป็นทางเลือกหนึ่ง

ของการทำ AAR ที่น่าสนใจ

การเขียน AAR ในบล็อกนั้นสำหรับบางคนอาจจะต้องใช้เวลาในการเรียบเรียงเนื้อหาถ้อยคำให้ออกมาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และบางครั้งก็จำไม่ได้ว่าทำอะไรไปบ้างในแต่ละวัน ผลการศึกษาจากเว็บไซต์ GotoKnow.org พบว่านอกจากบล็อกแล้วยังมีบริการอีกอย่างหนึ่งที่น่าสนใจ นั่นก็คือ "อนุทิน" หรือ microblog

อนุทิน หรือ microblog นั้นเหมาะสำหรับกับการเขียนข้อความสั้นๆ เพื่อเตือนความจำระหว่างวัน ทำให้มีความเหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้กับการทำ AAR เป็นอย่างยิ่ง การทำ AAR โดยใช้บล็อกนั้นจึงแบ่งออกเป็น 2 วิธี ดังนี้

1. การทำ AAR โดยใช้อนุทิน
2. การทำ AAR โดยใช้บล็อก

การทำ AAR โดยใช้อนุทิน มีบล็อกเกอร์หลายท่านใช้วิธีการเขียน AAR งานของตนเองผ่านอนุทิน ซึ่งสามารถทำได้โดยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เขียนเป้าหมายของงานในแต่ละวัน

การทำ AAR โดยใช้อนุทินนั้นจำเป็นต้องเขียนและบันทึกเป้าหมายของงานที่จะทำในแต่ละวัน ตั้งแต่ก่อนเริ่มงานไว้ในอนุทิน ไม่จำเป็นต้องระบุวันเวลา เพราะอนุทินมีไว้ให้พร้อม

2. บันทึกบ่อยๆ

เมื่อทำงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้หนึ่งอย่างควรบันทึกไว้ หรือหากทำกิจกรรมใดแล้ว ต้องเปลี่ยนไปทำกิจกรรมอย่างอื่น จำเป็นต้องรีบบันทึกไว้ พร้อมทั้งอาจจะเขียนถึงงานที่แทรกเข้ามาหรือระบุถึงปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งแนวทางการแก้ไขที่ได้ทำไปแล้ว

3. รวบรวมข้อมูล

เมื่อหมดเวลาทำงาน ให้สละเวลาตนเองสักนิด นั่งทบทวน อนุทินที่ได้เขียนไว้ทั้งวัน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาบันทึกไว้ในอนุทิน หรือบล็อกอีกครั้งเพื่อจะได้เห็นภาพรวมว่า

- วันนี้ หรือสัปดาห์นี้ทำอะไรบ้าง
- กิจกรรมใดที่ทำสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เพราะอะไร
- กิจกรรมใดที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพราะเหตุใด
- เกิดปัญหาอุปสรรคใด และปัญหาใดบ้างได้ทำการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว และใช้วิธีการอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดที่ยังเหลืออยู่
- เกิดการเรียนรู้และได้รับประโยชน์อะไรบ้าง รวมทั้งสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับไปปรับและประยุกต์ใช้กับงานต่อไปได้อย่างไร

การเขียน AAR ก็เหมือนกับการทำ AAR ตามปกติ คือ ไม่จำเป็นต้องเขียนเพื่อตอบทุกคำถามที่ตั้งไว้

การทำ AAR โดยให้บล็อก

นอกจากการทำ AAR ด้วยอนุทินเพียงอย่างเดียวแล้วยังสามารถนำวิธีการทำ AAR มาปรับใช้กับบล็อกได้อีกด้วย โดยแบ่งออกเป็น 2 วิธี

วิธีที่ 1

การเขียน AAR ในลักษณะนี้ จะเขียนบันทึกทำ AAR วันละครั้งหรือสัปดาห์ละครั้งก็ได้ โดยเขียนไว้ในบันทึกเดียวหรืออนุทินเดียวต่อวัน หรือต่อสัปดาห์ก็ได้

ข้อดี คือ ไม่ต้องเขียนบ่อยๆ เหมาะสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ที่ทำงานได้ หรือไม่สะดวกในการใช้คอมพิวเตอร์บ่อยๆ

ข้อเสีย คือ ข้อมูลอาจจะไม่ครบถ้วน เนื่องจากผู้เขียนอาจจะลืมได้ว่าทำอะไรไปแล้วบ้าง

วิธีที่ 2

วิธีการนี้ เพื่อแก้ปัญหาเรื่องข้อมูลไม่ครบถ้วนจากวิธีที่ 1 เนื่องจากลืมนำในแต่ละวันได้ทำกิจกรรมใดบ้าง และยังเหมาะสำหรับบุคคลที่ไม่สามารถเขียนบันทึกได้ตลอดเวลา

ขั้นตอนและกระบวนการ

1. เขียนบันทึกลงกระดาษหรือสมุดโน้ตสั้นๆ กันลืมน
2. ประมวลผลเมื่อครบหนึ่งวันหรือหนึ่งสัปดาห์ และนำมาบันทึกไว้ในบล็อกหรือบันทึก

จากวิธีการทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นการทำ AAR ทุกวัน หรือทุกสัปดาห์ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสะดวกหรือความถนัดของผู้ทำ

ข้อดี

- ข้อมูลครบถ้วน
- เขียนบันทึกไว้ในบล็อกเพียงครั้งเดียว

ข้อเสีย

- ขั้นตอนยุ่งยากมากกว่าวิธีที่ 1 เนื่องจากต้องคอยจดบันทึกตลอด

ข้อดีของการทำ AAR กับ บล็อก

1. ผู้ทำ AAR กับบล็อกจะได้ทราบความก้าวหน้าของงานอย่างสม่ำเสมอ

2. ทำ AAR ได้ทุกๆ วัน ไม่จำเป็นต้องรอการรวมกลุ่มเพื่อทำ AAR

3. ป้องกันการสูญหาย การเขียนบันทึกในสมุดเมื่อเวลาผ่านไปข้อมูลอาจจะสูญหายได้ เขียนในบล็อกไม่ว่าผ่านไปนานเท่าใดข้อมูลก็ยังคงอยู่

4. เพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับหัวหน้างาน

5. เพื่อเป็นวิทยาทานให้กับผู้อื่นที่อาจจะประสบปัญหาเช่นเดียวกัน

6. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างสมาชิกของบล็อก เกิดการต่อยอดความรู้ได้

7. ช่วยลดโลกร้อน ประหยัดกระดาษ กรณีที่บันทึกลงบล็อกเลย

เหตุผลดีๆ มากมายหลากหลายข้อของการทำ AAR โดยใช้บล็อกนั้น รวมทั้งขั้นตอนและกระบวนการก็ไม่ยากเกินความสามารถแน่นอน ทำให้บล็อกกลายเป็นเครื่องมือที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น แล้วอย่างนี้จะรอช้าอยู่ไย มาทดลองทำ AAR กับบล็อกกันดูสิ แล้วคุณจะได้คิดใจ

Routine to Research (R2R) กับ บล็อก

R2R หรือ **Routine to Research** หรือ "**งานวิจัยในงานประจำ**" เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ทำให้งานประจำกลายเป็นงานวิจัย **R2R** เป็นกระบวนการที่จะช่วยเปลี่ยนชีวิตการทำงานอันน่าเบื่อหน่าย ซ้ำซากจำเจ หรือทำไปแบบวันต่อวัน ให้กลายเป็นงานวิจัยอันน่าทึ่ง และต่อยอดความรู้ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน พัฒนาองค์กร และพัฒนาประเทศต่อไป

ขั้นตอนการทำ R2R

1. ค้นหาปัญหา/ข้อสงสัย

โดยการสังเกตจากงานประจำที่ทำอยู่แล้วและมองหาปัญหา และโอกาสในการพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อนำมาเป็นหัวข้อในการทำ R2R

2. ค้นหาสาเหตุแห่งปัญหา

เมื่อมองเห็นปัญหาที่สามารถใช้เป็นหัวข้อการทำ R2R ที่สามารถนำไปสู่การปรับเปลี่ยนหรือการพัฒนางานได้แล้ว ควรค้นหาสาเหตุแห่งปัญหา และมองถึงวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างครอบคลุม

3. ศึกษาและทำตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ

4. ประเมินผล โดยนำผลการวิจัยที่ได้มาทดลองปรับใช้จริงกับงาน เพื่อประเมินผลที่ได้ว่าสามารถช่วยปรับเปลี่ยนการทำงานได้โดยตรงหรือไม่

"R2R" และ "บล็อก"

ผลการศึกษาจากหลากหลายบันทึกที่เกี่ยวข้องกับการทำ R2R ในเว็บไซต์ GotoKnow.org พบว่าบล็อกเกอร์สามารถทำ R2R และใช้บล็อกมาเป็นเครื่องมือเพื่ออำนวยความสะดวกได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนและกระบวนการ

- **ค้นหาปัญหา/ข้อสงสัย** สามารถแบ่งออกเป็นบล็อกเกอร์เดิม และบล็อกเกอร์ใหม่

1. กรณีบล็อกเกอร์เดิม

บล็อกเกอร์เดิมที่มีบล็อกอยู่แล้ว และเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการทำงานไว้ในบล็อกอยู่บ้างนั้น เมื่อเริ่มทำ R2R บล็อกเกอร์สามารถค้นหาปัญหาหรือหัวข้อที่จะใช้ในการทำ R2R ได้ทั้งจากบันทึกเก่าๆ ของตนเองที่เคยเขียนบันทึกไว้ เพราะนอกจากจะสามารถค้นพบปัญหาหรือโจทย์ในการทำ R2R แล้ว ยังอาจจะค้นพบสาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไขได้อีกด้วย

หรือจะใช้บล็อกเพื่อบันทึกเกี่ยวกับเรื่องราวการทำงานในปัจจุบันของตนเอง ซึ่งอาจจะทำให้พบหัวข้อหรือโจทย์ปัญหาที่จะนำมาใช้ในการทำ R2R ได้ในอนาคตต่อไป

2. กรณีบล็อกเกอร์ใหม่

สำหรับกรณีที่เป็นบล็อกเกอร์ใหม่นั้นสามารถที่จะใช้บล็อกในการเขียนบันทึกเกี่ยวกับเรื่องราวการทำงาน ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานหรือสิ่งที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในงานประจำที่ทำอยู่แล้ว ซึ่งอาจจะใช้เป็นหัวข้อหรือโจทย์ในการทำ R2R ได้ในภายหลัง

- **บันทึกขั้นตอนและกระบวนการทำ R2R**

บล็อกเกอร์ยังคงสามารถบันทึกขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานต่างๆ ในการทำ R2R เช่น การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตัวแปร สมมติฐาน หรือการเก็บข้อมูล เป็นต้น ไว้ในบล็อกได้ ซึ่งสามารถบันทึกข้อมูลต่างๆ ในลักษณะของข้อมูลดิบ หรือข้อมูลที่เขียนเรียบเรียงไว้เรียบร้อยแล้ว หรือเขียนในลักษณะการเล่าเรื่องตามรูปแบบของตนเองก็ได้

- **แลกเปลี่ยนความคิดเห็น**

บล็อกเกอร์ที่ทำ R2R นั้นนอกจากจะสามารถใช้บล็อกเพื่อบันทึกข้อมูลและขั้นตอนการดำเนินงานของ R2R แล้ว ยังสามารถใช้บล็อกในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบล็อกเกอร์ท่านอื่นๆ ที่สนใจ หรือ

ศึกษาหรือทำ R2R อยู่แล้ว ทั้งในช่องแสดงความคิดเห็น อีเมลติดต่อ หรือถามตอบ

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนั้น ทั้งบล็อกเกอร์เจ้าของ บันทึกลงและบล็อกเกอร์ท่านอื่นๆ ต้องเปิดใจยอมรับความคิดเห็นอัน แตกต่างกันไป เปิดใจอ่านบันทึกและความคิดเห็นอย่างไร้อคติ และควร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันโดยใช้สุนทรียสนทนา เพื่อนำไปสู่การ ค่อยลดความรู้และพัฒนางานต่อไป

• แหล่งข้อมูล

นอกจากการเขียนบันทึกและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแล้ว บล็อกยังเป็นแหล่งรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำ R2R ให้ผู้สนใจเรื่อง R2R ได้ทำการศึกษา อีกทั้งยังมีอีกหลากหลายบันทึกที่ได้เก็บรวบรวมลิงก์ หรือข้อมูลอื่นๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์กับบล็อกเกอร์ที่กำลังทำ R2R ได้

• เผยแพร่ผลงาน

เมื่อทำ R2R เสร็จเรียบร้อยแล้ว บล็อกเกอร์ยังสามารถใช้ บล็อกเพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ผลงาน

การเผยแพร่ผลงานนั้น บล็อกเกอร์ควรจะแสดงลิขสิทธิ์ อันชอบธรรมด้วย โดยในเว็บไซต์ GotoKnow.org นั้น บล็อกเกอร์ สามารถเลือกแสดงลิขสิทธิ์ของตนเองได้ ในช่องสัญญาอนุญาต โดย สามารถเลือกใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่บล็อกเกอร์ต้องการ เช่น สงวน ลิขสิทธิ์ หรือใช้สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

เน้นอีกนิด ย้ำอีกหน่อย

- บันทึกทุกอย่างลงบล็อก ใช้ทุกบันทึกให้เสมือนหน้ากระดาษ
- วิธีบันทึก สามารถบันทึกเฉพาะสาระสำคัญ หรือบันทึก ข้อมูลคืบๆ (มีทั้งน้ำและเนื้อก็ได้ แล้วจึงค่อยนำมาประมวลผลต่อภายหลัง)
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้สุนทรียสนทนา (อ่านเพิ่มเติมได้ที่บทสนทนาสนทนากับบล็อก)

- อย่าลืมแสดงลิขสิทธิ์ในงานเขียนและผลงานที่นำเสนอไว้ในบล็อกด้วย โดยเลือกใช้สิทธิ์ให้ตรงกับความต้องการ เช่น สงวนลิขสิทธิ์ทั้งหมด เป็นต้น

เพิ่มเติม

การทำ R2R นั้น เมื่อทำสำเร็จเรียบร้อยแล้วควรตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน เพราะการเผยแพร่ความรู้ดีๆ ออกไปสู่สังคมนั้นถือเป็นการพัฒนางานและพัฒนาสังคมได้อีกด้วย

นอกจากนี้อาจจะมีผู้ที่กำลังประสบปัญหาต่างๆ ในการทำงานและผลงานวิจัยชิ้นนี้อาจจะเป็นสิ่งจุดประกายให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาและต่อยอดความรู้ต่อไปได้

จากข้อมูลทั้งหมดในบทนี้เห็นได้ว่า บล็อกสามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำ R2R ได้ ขึ้นอยู่กับผู้ใช้งานว่าจะสามารถนำไปปรับและประยุกต์ใช้ได้มากน้อยเพียงใด

งานประจำบางครั้งเกิดปัญหาคือต้องการหนทางแก้ไข บางครั้งต้องการการพัฒนาที่มากขึ้นกว่าเดิม แน่นอนว่าทุกปัญหาย่อมมีการแก้ไข หรือปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น แต่การกระทำนั้นอาจจะไม่เคยจบันทีก็ได้ หรือทำเป็นกระบวนการที่ชัดเจน

R2R มีใช้ภาระงานที่มากขึ้น แต่เป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้ความรู้ฝังลึกเหล่านั้นกลายเป็นทฤษฎี เป็นความรู้ชัดแจ้งด้วยการถ่ายทอดสิ่งที่ได้ทำอยู่แล้วเป็นประจักษ์นั่นเอง

ความรู้นั้นไม่จำเป็นต้องมาจากคนเก่งหรืออัจฉริยะเสมอไป เพราะในโลกใบนี้ไม่มีใครสมบูรณ์แบบ ต่างคนก็มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน หากสามารถนำความรู้จากทุกๆ คนออกมาได้ โลกใบนี้ก็จะน่าอยู่และสามารถลดปัญหาต่างๆ ได้มาก

CoP กับ บล็อก

Community of Practice (CoP) หรือ ชุมชนแนวปฏิบัติ

CoP หรือ Community of Practice อ้างอิงตามหนังสือ ผู้บริหารองค์กรอัจฉริยะ ฉบับนักปฏิบัติ โดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช หน้า 148 จะสามารถอธิบายได้ว่า

"เป็นเครื่องมือที่ทรงพลัง ต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ในการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป้าหมายของชุมชนแนวปฏิบัติ มี 2 ด้าน คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยตรงกับด้านการเกิดชุมชน หรือมีตรึงระหว่างสมาชิกชุมชนแนวปฏิบัติที่เข้มแข็งจะมีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างเป้าหมายทั้งสองด้าน ซึ่งความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือรายละเอียดหลากหลายด้าน"

นอกจากคำอธิบายดังกล่าวแล้ว ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ยังได้อธิบายไว้ในหนังสือการจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ หน้า 167 ว่า

"ชุมชนแนวปฏิบัติ" (CoP-Community of Practice) เป็นเครื่องมือการจัดการความรู้ที่ง่ายและทรงพลังมากขึ้นหนึ่ง มองจากมุมหนึ่งชุมชนแนวปฏิบัติ คือ รูปแบบหนึ่งของกิจกรรม "ตัวปลา" คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยความเป็นจริงในกลุ่มคนหรือองค์กรมักจะมีชุมชนอยู่แล้วโดยธรรมชาติ เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมมีธรรมชาติที่ต้องการการรวมกลุ่ม เกิดความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยจากการรวมกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่ "ถูกคอกัน" ดังนั้นการใช้ "ชุมชนแนวปฏิบัติ" เป็นเครื่องมือของการจัดการความรู้เพื่อบรรลุ "หัวปลา" ขององค์กรจึงควรพัฒนาขึ้นจากรากฐานความเข้าใจของมนุษย์"

การส่งเสริมให้เกิดชุมชนแนวปฏิบัติในโลกของความจริงนั้น สามารถทำได้หลากหลายวิธี แต่สิ่งสำคัญคือชุมชนแนวปฏิบัติต้องเกิดจากการรวมกลุ่มด้วยความสมัครใจของสมาชิกทุกคน ชุมชนที่เกิดขึ้นจึงสามารถตั้งอยู่ได้อย่างยั่งยืน

สำหรับชุมชนแนวปฏิบัติที่มีในเว็บไซต์ GotoKnow.org นั้น จากการศึกษาพบว่า สามารถแบ่งชุมชนแนวปฏิบัติออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. ชุมชนแนวปฏิบัติเพื่อการพัฒนางาน
2. ชุมชนแนวปฏิบัติเพื่อศึกษาเรื่องที่สนใจ

ชุมชนแนวปฏิบัติเพื่อการพัฒนางาน

- เกิดจากการรวมกลุ่มของคนทำงานที่มาจากสาขาวิชาชีพเดียวกัน หรือต่างสาขาวิชาชีพกันก็ได้
- มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรียนรู้และดำเนินการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ประสบการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน รวมทั้งต่อยอดความรู้เหล่านั้นออกไป ส่งผลให้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร
- ก่อเกิดมิตรไมตรีอันดีต่อกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มอีกด้วย ตัวอย่างเช่น กลุ่มของพยาบาลผู้ดำเนินงานด้านการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวาน รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และเทคนิคการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวาน หรือกลุ่มอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเทคนิค วิธีการเรียนการสอน แนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ชุมชนแนวปฏิบัติเพื่อศึกษาเรื่องที่สนใจ

เกิดจากรวมตัวกันขึ้นของกลุ่มคนที่สนใจเรื่องเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกที่สนใจเรื่องเดียวกัน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนอาจจะไม่ได้ทำงานที่เดียวกัน หรือ สาขาวิชาชีพเดียวกันก็ได้

ตัวอย่างเช่น การรวมตัวกันของกลุ่มคนที่สนใจเรื่องการปลูกกล้วยไม้ มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการเลี้ยงกล้วยไม้ชนิดต่างๆ หรือกลุ่มของคุณแม่มีอู๋ใหม่ มารวมตัวเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์

เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร หรือกลุ่มคนที่สนใจเรื่องการถ่ายภาพ มารวมตัวกันเพื่อจะแลกเปลี่ยนประสบการณ์การถ่ายภาพ รวมทั้งเทคนิคต่างๆ ในการถ่ายภาพ เป็นต้น

"CoP" กับ "บล็อก"

เมื่อกลับไปพิจารณาถึงคำอธิบายของชุมชนแนวปฏิบัติที่อธิบายไว้ข้างต้นว่า "ชุมชนแนวปฏิบัติ คือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้" และมนุษย์ชอบการรวมกลุ่มนั้น จะพบว่าบล็อกสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนให้ก่อกำเนิดชุมชนแนวปฏิบัติได้ทั้ง 2 กลุ่มดังที่กล่าวไปแล้ว ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. เปิดบล็อกและกำหนดประเด็นหลัก เพื่อใช้ในการเขียนบันทึกทุกบันทึกภายในบล็อกอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น เพื่อเขียนเรื่องงานเท่านั้น หรือเพื่อเขียนเรื่องท่องเที่ยวเท่านั้น หรือเพื่อเขียนเรื่องดาราศาสตร์เท่านั้น เป็นต้น

2. กำหนดคำสำคัญอย่างน้อยหนึ่งคำ เพื่อเชื่อมโยงทุกบันทึกภายในบล็อกเข้าไว้ด้วยกัน เช่น กล้วยไม้ ควงดาว หรือหนังสือ เป็นต้น เพราะว่าเมื่อมีการค้นหบันทึก โดยใช้คำสำคัญก็จะมีบันทึกที่ใช้คำสำคัญเหล่านี้ปรากฏขึ้นเป็นจำนวนมาก หากมีบันทึกของท่านที่ใช้คำสำคัญดังกล่าวบ่อยๆ จะแสดงให้เห็นถึงความสนใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นพิเศษ

3. แสวงหาบล็อกเกอร์ที่สนใจและเขียนบล็อกแนวเดียวกัน ด้วยการค้นหาโดยใช้คำสำคัญ เช่น กล้วยไม้ เป็นต้น ขั้นตอนนี้อาจจะเสียเวลาอยู่บ้างในการค้นหาว่ามีบล็อกเกอร์ท่านใดบ้างที่สนใจเรื่องเดียวกัน แต่ถ้าบล็อกเกอร์ทำการกำหนดคำสำคัญตามข้อ 2 จะช่วยให้ลดเวลาในการค้นหาได้

4. สร้างแพลนเน็ต เพื่อรวบรวมบันทึกของตนเองและบล็อกเกอร์ท่านอื่นๆ ที่สนใจและเขียนเรื่องเดียวกัน

5. เริ่มเขียนบันทึกความรู้ เรื่องเล่า หรือประสบการณ์ต่างๆ ตามประเด็นหลักที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ

6. เริ่มกระบวนการแนะนำตนเองกับบล็อกเกอร์ที่สนใจเรื่องเดียวกัน และนำตนเองเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นเป็นประจำ ขั้นตอนนี้อาจต้องใช้สุนทรียสนทนา และอาศัยระยะเวลาอยู่บ้างกว่าจะเกิดความรู้สึกมีมิตรต่อกัน จนกระทั่งเกิดชุมชนแนวปฏิบัติขึ้นมาได้ในที่สุด

7. ดำเนินกิจกรรมเพื่อพบปะแบบ face to face ในบางครั้งเมื่อโอกาสอำนวย เพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์ให้มากขึ้น กิจกรรมในขั้นตอนนี้อาจจะทำหรือไม่ทำก็ได้

CoP ประเภทนี้เป็น CoP ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจในเรื่องเดียวกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะเป็นชุมชนที่เหนียวแน่นหรือชุมชนแบบหลวมๆ นั้น ก็ขึ้นอยู่กับบล็อกเกอร์ ที่มาร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเอง

วิธีการนี้อาจจะเหมาะกับผู้ที่ชอบแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบสบายๆ และบล็อกเกอร์หนึ่งคนสามารถอยู่ได้ในหลายชุมชนขึ้นอยู่กับว่าบล็อกเกอร์แต่ละคนนั้นคิด เขียน และสนใจในเรื่องใด หากสนใจในเรื่องเดียวกันก็มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันที่ของกันและกัน เกิดทั้งความสัมพันธ์แห่งมิตรไมตรี และขณะเดียวกันก็ได้รับความรู้ไปพร้อมๆ กันด้วย

นอกจากนี้วิธีการนี้ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับกลุ่มของคนที่มีอาชีพเดียวกัน ทำงานในที่ทำงานเดียวกันมีการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาเรื่องเดียวกันอยู่เป็นประจำแล้ว และนำบล็อกมาใช้เพื่อช่วยให้คนในกลุ่มสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างสะดวกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้บล็อกมีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนชุมชนแนวปฏิบัติที่มีอยู่แล้วให้เข้มแข็งขึ้น

<http://gotoknow.org/blog/thanapan/247824>

ไปทำแท้งที่วิทยาลัยพยาบาล จ.นครสวรรค์

“วันที่ 10 มีนาคม 2552 ผมมีอันจำเป็นต้องเดินทางออกจากบ้านอีกรอบ ด้วยภารกิจของงานอนามัยเจริญพันธุ์สตรี ว่าด้วยกิจกรรมเผยแพร่ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ในประเทศที่มีพุทธศาสนาเป็นศาสนาหลักของประเทศ อันมีความเป็นปึกแผ่นร่มเย็นแห่งสยามนี้

ครั้งนี้ผมเดินทางไปวิทยาลัยพยาบาล จ.นครสวรรค์ โดยไปพร้อมกับ ศ.นพ.กำแหง อติศประธานราชวิทยาลัยสูติฯ และ ศ.นพ.ประทักษ์ รองประธานราชวิทยาลัยสูติฯ และคุณนงลักษณ์ ซึ่งเป็นนักวิชาการของกองอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ทำงานเรื่องการยุติการตั้งครรภ์มานานนับสิบปี และเธอคนนี้นี่เองที่เป็นคนแรกที่ชักชวนหมอธนพันธ์ผู้คงเกลียดจ้งจ้งการทำแท้งเข้าหัวใจให้มารู้จักหัวใจของคนที่มีปัญหาเรื่องท้องไม่พร้อม และต้องมาเป็นวิทยากรเรื่องการทำแท้งมาจนถึงวันนี้

ทำไมต้องเดินทางให้ความรู้เรื่องนี้ คำตอบมีหลายข้อมาก เลยนะครับ

เพราะทุกวันนี้ สังคมไทยก็ยังคงมีความรู้สึกอย่างแรงว่า "การทำแท้งเป็นบาปและชั่ว"

เพราะนักศึกษาแพทย์และหมอ ยังคงถูกสั่งสอนให้เข้าใจว่าการทำแท้งเป็นบริการที่ผิดจรรยาบรรณ

เรากลัวว่าจะเกิด "การทำแท้งเสรี" มากกว่าสิ่งอื่นใด

การเรียนการสอนในโรงเรียนแพทย์ ยังคงสอนให้นักเรียนแพทย์ใช้เทคโนโลยีการคุมกำเนิดแบบโบราณที่ทำอันตรายต่อคนไข้มากกว่า

หญิงไทยยังคงบาดเจ็บและตายลงทุกวันจากการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย

ในประเด็นแรก "เพราะทุกวันนี้ สังคมไทยก็ยังคงมีความรู้สึกอย่างแรงว่า การทำแท้งเป็นบาปและชั่ว" เรื่องนี้เป็นประเด็นที่ถูกสั่งสอนและสั่งสมมานานในจิตใจชาวไทยเรา เราถูกสอนให้จำว่าการกระทำใดเป็นเรื่องบาปเรื่องดี โดยปราศจากการไตร่ตรองในเหตุและปัจจัยของสิ่งต่างๆ "เมื่อตั้งครรภ์แล้ว ต้องเป็นแม่เท่านั้น" เด็กไทยคิดไม่ค่อยเป็น เราถูกสอนให้เชื่อโดยไม่ต้องหาเหตุผลมาอธิบายให้มากความ จนทำให้ทุกวันนี้ หมอคนใดหรือใครก็ตามที่ถูกปรักษาว่ามีการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น ก็มักจะเกิดความกระอักกระอ่วน เครียดและพาลจะหงุดหงิด เราไม่ค่อยจะพยายามคิดว่า เหตุใดผู้หญิงคนหนึ่งจึงมีความไม่พร้อมเกิดขึ้น เขาท้องเพราะเหตุใด เพราะสามีไม่ยอมสวมถุงยาง เขากินยาคุมไม่ได้เพราะอ้วน เขาไม่ฉีดยาคุม เพราะเลือดออกกะปริดกะปรอยและอ้วน เขาไม่ทำหมันเพราะหมอไม่ทำให้ เนื่องจากมีลูกแค่คนเดียว นี่คือเหตุแต่เราไม่เข้าใจเขา แล้วเราก็บอกเขาว่า เขาต้องท้องต่อ เขาต้องเลี้ยงลูกต่อไป เราไม่ทราบใช่ไหมว่าเขามีลูกอยู่แล้ว 4 คน (ที่ท้องบ่อยก็เพราะเหตุผลเหมือนข้างต้น) น้อย่างไรครับ ที่เราถูกบ่มเพาะให้เข้าใจคนอื่นโดยใช้ตัวเราเป็นตัวอ้างอิง

ประเด็นต่อมา "เพราะนักศึกษาแพทย์และหมอยังคงถูกสั่งสอนให้เข้าใจว่า การทำแท้งเป็นบริการที่ผิดจรรยาบรรณ" อันนี้เป็นผลพวงมาจากประเด็นข้างต้น เพราะมันเป็นเรื่องชั่วอย่างไรเล่า แถมซ้ำๆ เราอาจจะยังถูกสอนให้พาลเกลียดเพื่อนแพทย์ที่ให้บริการยุติการตั้งครรภ์อื่นๆ อีก โดยที่ไม่ได้รับรู้เลยสักนิดว่า หากเพื่อนเราไม่ทำแท้งให้หญิงคนหนึ่ง แล้วเธอยังคงคืบรนไปหาที่ทำแท้งเถื่อนและสกปรก เธอบาดเจ็บล้มตาย นั้นมันเป็นกรรมของหญิงเอง อามิตตาพุทธ

เรากลัวว่าจะเกิด "การทำแท้งเสรี" มากกว่าสิ่งอื่นใด ประเด็นนี้เป็นประเด็นทางสังคมที่น่าสนใจ เพราะเราถูกยึดเยือกความกลัวลงไปในตัว กลัวโดยไร้เหตุผล กลัวอะไรก็ 모르เหมือนเรากลัวผี โดยที่ไม่เคยมีโอกาสดูผีสักครั้งหนึ่งในชีวิต พฤติกรรมการกลัวของเราเหมือนนกกระจอกเทศที่ขู่ครูเพื่อเอาหัวมดลงไปเวลาเจอศัตรู เนื่องจากมันมิดเมื่อเอาหัวมดลงไป แล้วคิดว่าศัตรูก็คงไม่เห็นเหมือนกับที่มันไม่เห็น เราเข้าใจว่า การให้บริการยุติการตั้งครรภ์จะก่อให้เกิดการทำแท้งอย่างง่ายดาย แท้งซ้ำซาก เสียชื่อเสียงแต่เราไม่เคยคิดเลยว่า หากเรามีการให้บริการที่สามารถเข้าถึงได้ เราก็สามารถที่จะให้บริการให้การปรึกษาเพื่อหาทางเลือกจากการท้องร่วมกัน หลายคนเปลี่ยนความคิดที่จะทำแท้งมาเลี้ยงลูก เพราะเหตุที่สามารถมองเห็นทางเลือกอื่นๆ ไม่เชื่อก็ลองถามบรรดาลูกศิษย์ลูกหาของเราๆ ท่านๆ คุณก็ได้ ว่าหากตั้งท้องขึ้นมาขณะเรียนจะอย่างไร ท่านจะได้เห็นว่า กว่าร้อยละ 90 ของลูกศิษย์เราบอกว่า "เอาออก" โดยไม่ต้องคิดนานเลย และนี่แหละที่ทำให้ต้องมีสถานที่ให้บริการ "เพื่อคุยก่อนทำแท้ง" แต่เรากลับกลัวการทำแท้งเสรี ซึ่งอันที่จริงแล้วการทำแท้งเสรีไม่เคยมีในประเทศที่มีการอนุญาตให้ทำแท้งได้โดยถูกกฎหมาย การทำแท้งเสรีหมายความว่า ทำแท้งได้โดยไม่ต้องคุยไม่ต้องปรึกษา ทำได้ทุกอย่างครรรร์ เด็กท้องได้แล้วก็ยังทำให้อย่างนี้ต่างหากที่เรียกว่า "ทำแท้งเสรี" ”

“ในการเรียนคณิตศาสตร์ ภาคเรียนวิม้งสา ปีการศึกษา ๒๕๕๑ ของเด็กนักเรียนชั้น ๕ เป็นการเรียนเรื่องเรขาคณิต ซึ่งมี ๒ มิติ โดยเริ่มต้นเรียนรู้ตั้งแต่เรื่อง การเกิดเส้นตรงว่าเส้นตรงเกิดขึ้นได้อย่างไร มุมเกิดขึ้นได้อย่างไร เรื่อยไปจนถึงการเกิดรูปสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม และรูปหลายเหลี่ยม ด้วยการสร้างเส้นตรง สร้างมุม สร้างรูปสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม โดยใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในการสร้าง เช่น วงเวียน ไม้บรรทัดวงกลม ไม้โปรแทรกเตอร์ อีกทั้งยังสามารถนำสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวนำมาใช้ในการสร้างรูปทรงเรขาคณิตต่างๆ ได้ด้วย

โจทย์ท้าทายสำหรับภาคเรียนนี้ คือ การออกแบบลวดลายเชิงเรขาคณิต ซึ่งเป็นชิ้นงานที่ต้องใช้ทักษะความรู้ทางคณิตศาสตร์ มาบูรณาการร่วมกับทักษะความรู้ทางศิลปะจากวิชาแสนภาษา

แรกที่เสี้ยวคุณครูวิ – วิชาฯ ข่าทิพย์พาที ให้นักเรียนดูภาพที่สร้างขึ้นจากรูปทรงเรขาคณิต จำนวน ๓๓ ภาพ ซึ่งภาพที่ครูนำมาให้นั้นเป็นภาพที่มีสีสันสวยงาม นักเรียน จึงตื่นเต้นกันมาก

จากนั้นครูสร้างความพร้อมเรียน และจัดการชั้นเรียนให้สั้นไหล โดยให้รู้สีกว่าคนพร้อมแล้วลุกออกมาเลือกภาพก่อน

ในขณะที่ผู้เรียนกำลังเลือกภาพ ก็ทำให้ครูได้มองเห็นตัวตนของเขาแต่ละคนว่ามีความแตกต่างกันไป บางคนชอบความเรียบง่าย จึงเลือกภาพที่ดูไม่ซับซ้อน บางคนเลือกจะหยิบภาพที่มีความงาม เพราะความซับซ้อน ในขณะที่บางคนก็ยังไม่เลือกไม่ถูก หรือยังไม่รู้ว่า จะเลือกอะไรภาพไหนดี ก็ยังรีรออยู่

หลังจากนั้นครูจึงบอกเงื่อนไขว่าให้ช่วยกันหาคำเลือกภาพ ๔ ภาพ ที่มีผู้เลือกมากที่สุด แล้วใช้ภาพแบ่งผู้เรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ที่มีจำนวนสมาชิกกลุ่มละ ๔-๕ คน

ครูอธิบายขั้นตอนการสร้างภาพในแต่ละขั้นตอนให้ฟัง ผู้เรียนบางคนที่ยังไม่รู้ได้เร็วก็สามารถวาดได้เองโดยดูขั้นตอนจากต้นแบบ ส่วนคนที่ยังไม่เข้าใจก็จะรอคอยฟังคำแนะนำจากคุณครู

ในระหว่างการทำงานนี้ผู้เรียนมีการช่วยเหลือกันในการวาดด้วย เพราะในบางขั้นตอนนั้นก็จะมีเพื่อนบางคนที่ไม่เข้าใจ เพื่อนๆ คนอื่นในกลุ่มก็จะช่วยอธิบาย จนสมาชิกทุกคนในกลุ่มสามารถวาดภาพออกมาจนจบขั้นตอนสุดท้าย

การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความเข้าใจและคุณเหมือนเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียนหลายๆ คน จากการทำงานครั้งนี้ครูเองได้พบว่าผู้เรียน มีความตั้งใจและพยายามอย่างมากในการวาดภาพที่ช่วยให้ได้เรียนรู้การสร้างรูปเรขาคณิตไปโดยไม่รู้ตัว ไปบนเงื่อนไขที่มีคือการวาดให้เหมือนต้นแบบ ”

<http://gotoknow.org/blog/pcarepal/258713>

สอนนักศึกษาแพทย์ : จิตวิญญาณของคนไข้รายนี้คืออะไร

“ผมตั้งคำถามนี้กับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ ที่กำลังเรียนรายวิชาเวชศาสตร์ชุมชน และมีชั่วโมงเกี่ยวกับการดูแลคนไข้ระยะสุดท้ายแทรกอยู่หลายชั่วโมงตามหลักสูตร

นักศึกษานำเสนอกรณีศึกษาคนไข้คนหนึ่ง

คนไข้ผู้หญิงวัยรุ่นอายุประมาณ ๒๕ ปี เคยวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งหลังโพรงจมูก ได้รับการรักษาทางรังสีแล้วหายขาดเป็นเวลา ๗ ปี จนกระทั่งกลับไปแต่งงานและตั้งครรภ์ ขณะตั้งครรภ์พบก้อนที่ต้นคอและวินิจฉัยเป็นมะเร็งชนิดที่สองต่างจากครั้งแรก คราวนี้เป็นมะเร็งของเนื้อเยื่ออ่อนของลำคอและลูกกลมเข้ากระดูกสันหลัง มีอาการปวดมาก เป็นอัมพาตทั้งแขนและขาเมื่อโรคเป็นมากขึ้น คนไข้ปฏิเสธการรักษาครั้งที่สองด้วยการผ่าตัด ยาเคมีและฉายแสง แต่ขอให้รักษาตามอาการเท่านั้น

ความยากของคนไข้รายนี้ คือ จะให้การรักษาตามอาการอย่างไรเพื่อให้กระทบบุตรในครรภ์น้อยที่สุด เพราะยาแทบจะทุกตัวผ่านรกไปถึงเด็กได้ ทำให้ทีมแพทย์และพยาบาลต้องใช้การดูแลด้านอื่นที่ไม่ใช่ยาเข้ามาช่วยเหลือ จนกระทั่งสามารถทำคลอดลูกสาวของคนไข้ได้สำเร็จ ก่อนที่ตัวคนไข้จะกลับไปเสียชีวิตที่บ้าน

ผมตั้งคำถามนักศึกษาแพทย์ทั้งกลุ่ม โดยให้ลองสมมุติว่าตนเองเป็นคนไข้ ถ้าเป็นนักศึกษาผู้หญิง หรือเป็นสามีคนไข้ ถ้าเป็นนักศึกษาผู้ชาย เราจะตัดสินใจรับการรักษาหรือไม่ เพราะอะไร

คนที่ตอบทันทีจะตอบว่า ไม่รับการรักษารั้งที่สองเหมือนกัน ขอแค่การรักษาตามอาการ เหตุผลก็คือ เพราะอยากได้ลูกคนแรกคนนี้นี่มาก ผมพยายามถามว่า มีใครที่ตัดสินใจเลือกรักษาตัวก่อนแล้วค่อยมีลูกใหม่มั้ย นักศึกษาตอบว่า ขึ้นกับการพยากรณ์โรคว่าดีหรือไม่ ซึ่งเขาประเมินกันทั้งกลุ่มแล้วบอกว่าคงไม่ดี

ผมจึงถามคำถามข้างบน จิตวิญญาณของคนไข้รายนี้คืออะไร

นักศึกษาแทบจะทั้งกลุ่มตอบทันทีพร้อมกัน ลูกครับ นั่นคือความเป็นแม่ ไม่ใช่การได้นั่งสมาธิ การอ่านหนังสือธรรมะ เพราะเป็นคนสนใจเรื่องพุทธศาสนาอยู่บ้าง ตามที่นักศึกษากลุ่มนี้นำเสนอผลการวิเคราะห์ของเขาเมื่อตอนต้นชั่วโมง

ผมเน้นให้นักศึกษารู้ว่า จิตวิญญาณไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องศาสนา อย่างตัวอย่างคนไข้คนนี้ และเราจะสามารถช่วยเหลือด้านจิตวิญญาณเขาได้ ด้วยการทำให้ความเป็นแม่ของคนไข้สมบูรณ์ นั่นคือ การให้กำเนิดลูกอันเป็นที่รักและเผ่ารอกของครอบครัว และช่วยดำเนินการให้เขามั่นใจได้ว่า จะมีคนเลี้ยงดูลูกคนนี้อย่างดีแม้เขาจะจากไปแล้ว ”

<http://gotoknow.org/blog/chemlab/259472>

จัดงานให้เหมาะกับคน...หนทางแห่งความคืบหน้า

“หน่วยเคมีคลินิกของเรานั้น มีทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถหลากหลายมากค่ะ วันนี้ "อยู่บุญ" กันแล้ว เราคุยกันเรื่องความสามารถของคนในหน่วยเล็กน้อย เรามีทั้งนักธุรกิจเจ้าของรีสอร์ท เรามีทั้งโค้ชแบบที่มีความสามารถหลากหลายในงานอีกมากมาย มีเจ้าของร้านค้าปลีก มีนักดนตรี มีช่างภาพ นักปลูกต้นไม้ มือทอง นักร้องเสียงใส แต่ละคนผลงานเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางมาแล้วทั้งนั้นเลยนะคะ

ทำให้เก็บมาคิดได้ว่า เพราะเรามองเห็นศักยภาพของกันและกันนี้เอง ทำให้เราทุกคนในหน่วยค่อนข้างจะให้เกียรติกัน ไม่มีการแบ่งชั้น แบ่งระดับ พวกเราเท่าเทียมกัน นับถือกันเหมือนพี่ น้อง เป็นครอบครัวเดียวกัน รู้งาน รู้หน้าที่กันเป็นอันดี

นอกจากงานประจำในการตรวจวิเคราะห์สิ่งส่งตรวจที่ล้นมือในช่วงเช้าแล้ว เรายังมีงานอื่นๆ ในหน่วยที่ต้องช่วยกันจัด ช่วยกันทำอีกมากมายหลายอย่าง ซึ่งเรามักจะจัดสรรแบ่งเวลาทำกันเอง เรามีการแบ่งส่วนรับผิดชอบการทำ 5 ส.ในหน่วย มีงานเอกสาร งานข้อมูล งานจัดการอื่นๆ อีกมากมายเพื่อที่จะให้ทุกอย่างในหน่วยเป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อย สวยงาม นอกจากนั้นยังมีสมาชิกหลายๆ คนในหน่วยที่ต้องรับเป็นตัวแทนหน่วยเพื่อทำงานพิเศษของภาควิชาของคณะอีกด้วย

หนึ่งในงานที่ทำให้รู้สึกอยากเขียนบันทึกนี้ก็คือ งานพิมพ์ค่ะ วันนี้ได้คุณศิริช่วยพิมพ์ต้นฉบับคอลัมน์ "ร้อยแปดพันเก้าชาวพยาธิ" สำหรับวารสารสายใยพยาธิของเราซึ่งรับมาจากหลายๆ หน่วย หลังจากที่คุณศิริช่วยพิมพ์จัดแบ่งเวลาไม่ลงตัวสักที ต้องขอให้น้องฟุ้งช่วยพิมพ์ที่บ้านด้วย มาวันนี้หลังจากที่เห็นความเร็วในการพิมพ์สัมผัสของคุณศิริวันก่อนแล้ว และเห็นวันนี้เธอพอมีเวลา ออกปากบ๊าย ชั่วเวลาไม่ถึงครึ่งชั่วโมงกระดาษทั้งปึกก็ได้รับการถ่ายทอดออกมาเป็นไฟล์แล้ว สุดยอดจริงๆ เสรีใจไปหนึ่งงานทันที นี่แหละหนา...คือที่มาของชื่อบันทึกค่ะ ”

<http://gotoknow.org/blog/mymindmelody/257285>

เล่าเรื่องจากการมองเห็นและการปฏิบัติจริงในฐานะวิทยากร

“ผ่านการจัดทำ workshop "รู้เรา รู้เขา เข้าถึง จึงพัฒนา" ไปเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2552 ผลตอบรับกลับมาถือว่าดีว่าเป็นสิ่งที่คุ้มค่าอย่างยิ่งกับการรอคอยที่จะเผยแพร่เรื่องนี้ออกไปในวงกว้างตามที่เคยทำสัญญาใจไว้กับท่านอาจารย์

ในส่วนรายละเอียดของการดำเนินกิจกรรมจะรวบรวมภาพบรรยากาศมานำเสนอใน Blog "รู้ตัวเพื่อการพัฒนาจิต" แต่ในบันทึกนี้เพียงอยากทบทวนตัวเองเกี่ยวกับก้าวหนึ่งของการเดินทางไปสู่จุดหมายก่อนการเตรียมตัวจัดกิจกรรม ได้สัมผัสภาพลักษณ์ของพี่และน้องๆ FA ที่จะร่วมอยู่ในวงสนทนาด้วย ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมของทีมงานมานานนับเดือน ไม่มีปัญหาอะไรให้กังวลใจ เหลือแค่ส่วนของตัวเองค่อนข้างเครียดพอสมควร เพราะมีนิสัยอยากให้ความรู้มากจนเกินไป ซึ่งอาจทำให้พูดเร็วจนผู้ฟังจับใจความสาระไม่ได้ อีกทั้งเนื้อหาที่นำเสนอ หากหัวไวไปไม่รู้สติก็อาจจะทำให้ถ่ายทอดอย่างไม่มีชีวิตชีวา เพราะเน้นการนำเสนอสาระจนขาดแนวทางของปัญญาปฏิบัติ

โดยส่วนตัว ถนัดในการนำเสนอเรื่องการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาจิตแบบกลุ่มย่อยเจาะลึกแนว panel มากกว่า เพราะที่ผ่านมามีปฏิริยาโต้ตอบสะท้อนซึ่งกันและกันได้ดี ทุกคนจะมองเห็นความแตกต่างของรากเหง้าที่มาได้ง่ายกว่า เพราะแม้กระทั่งการตอบสนองของสีหน้าท่าทางก็ทำให้อ่านกันได้แล้วหากกลุ่มใหญ่ อาจจะไม่ช่วยให้เกิดการสังเกตตรงนี้เท่าที่ควรแต่อย่างไรก็ตาม ข้อดีของกลุ่มใหญ่ก็คือจะช่วยให้เกิดการมองเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนของแต่ละลักษณะได้โดยสามารถเปรียบเทียบระหว่างตัวเองกับคนอื่นได้ทันที กลุ่มใหญ่จะสะท้อนแง่มุมของแต่ละลักษณะได้มากกว่า

สรุปก็คือ กลุ่มย่อยช่วยในการเข้าถึงตัวของแต่ละคนได้ลึกซึ้งกว่า กลุ่มใหญ่ช่วยให้มองเห็นเชิงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่น (อีก 8 ลักษณะ) ได้ชัดเจนกว่า

เมื่อถึงวันจัดกิจกรรมจริงๆ ในเรื่องของจำนวนผู้เข้าร่วมนั้น มากเกินโควตาและขอเข้ามาแม้ว่าจะไม่มีรายชื่อจองไว้ตั้งแต่แรกจนต้องยกเก้าอี้มาเสริม จึงรู้สึกประทับใจอย่างยิ่งที่มีผู้สนใจเช่นนี้

ในระหว่างการบรรยาย มีสตืออยู่ตลอดเวลา พูดยังไม่ดู notes ที่เตรียมไว้ มองแผ่น slide ใน power point และก็พูดตามธรรมชาติโดยมองผู้เข้าร่วม workshop เป็นหัวใจสำคัญ

ความรู้สึกว่า "เราอยู่กับเขา และเขาอยู่กับเรา" เป็นความรู้สึกเปรียบค่าไม่ได้ ทำให้เราไม่นึกถึงคำราใดๆ แต่พูดจากการที่เรามองเห็นและตกผลึกทางความคิด โดยเฉพาะจากการฝึกฝนการปฏิบัติจริงของเรา ได้แก่ ประสบการณ์กว่า 10 ปี ในการสังเกตเราสังเกตเขา (ผู้อื่น) และการเข้าถึงสภาวะตามความเป็นจริง

ก่อนจะถึงวันจริง ได้ฟังเทปอบรมบรรยายทุกวัน เห็นผลจริงๆ ว่าในเวลาพูดจากปัญญาที่อยู่เหนือเหตุผลใดๆ (ปราศจากการปรุงแต่งของเหตุผลและอารมณ์) เป็นเคล็ดลับของการพูดที่เข้าถึงหลักธรรมชาติโดยแท้

บทสรุปสุดท้ายของการทำ workshop ได้บอกผู้เข้าร่วมว่า เมื่อค้นพบตัวเองแล้วลองดูว่าเป้าหมายที่แท้จริงในชีวิตของแต่ละท่าน

คืออะไร บทนิยามความสำเร็จหรือความสุขในชีวิตของคนเราย่อมแตกต่างกันไป ส่วนใดที่เป็นข้อคืออยู่แล้วจะได้พัฒนาขึ้นไปอีก ส่วนใดที่เราขาด จะได้เสริมเพิ่มเติมให้เกิดความสมดุลระหว่างใจ สมอง และท้อง (สัญชาตญาณ) โดยเน้นย้ำว่าหากพบแรงบันดาลใจ ก็ระค้นพบเส้นทางที่ก้าวเดิน (Find your inspiration, find your way.)

การเข้าถึงตนเองก็เพื่อที่จะมีแผนที่ที่นำตนเองก้าวเดินต่อไป ยังจุดมุ่งหมายที่แต่ละคนต้องการ トラバドที่ยังอยู่ในโลกแห่งการทำงานและมีหน้าที่ทางสังคมอย่างเช่นในปัจจุบัน การดำเนินชีวิตให้เรียบง่าย สงบสุข เป็นธรรมคาและธรรมชาติ สามารถทำให้การปฏิบัติงานเป็นการปฏิบัติธรรมได้ทุกๆ ขณะจิต ควรเริ่มต้นที่การ "รู้ตัว" เพื่อที่จะได้ละวางอย่างรู้ตัวเช่นกัน โดยไม่ได้รังเกียจ ปีบคั้นหรือข่มกิเลสของตนมากเกินไป

การทบทวนตัวเองครั้งนี้ ทำให้เข้าใจตนเองมากขึ้นว่า หากเราต้องเล่าเรื่องใดๆ ให้ผู้อื่นฟังในฐานะวิทยากร ควรเล่าจากการมองเห็นและการปฏิบัติจริงของเราก็มีคุณค่าแก่การเรียนรู้มากที่สุด หากเรายังมองไม่เห็นตัวเองและแก้ไขไม่ได้คือพอแล้วจะไปบอกใครต่อได้อย่างไร”

<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/254101>

สุนทรียสนทนาสู่การเริ่มต้นการทำงานด้วย "หัวใจ"

“การปฐมนิเทศน์พยาบาลใหม่น่าจะดีกว่ายี่สิบห้าของโรงพยาบาลยโสธร ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้ทำความรู้จักและร่วมแบ่งปันเรื่องราวชีวิตสำหรับคนหน้างาน ข้าพเจ้าไปถึงห้องประชุมประมาณบ่ายโมง มีน้องๆ พยาบาลจบใหม่นั่งรอกันเต็มห้อง ทันทีที่ข้าพเจ้าเริ่มจัดการกับอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนรู้ ก็มีน้องสองสามท่านลุกขึ้นมาช่วย เป็นความประทับใจอย่างยิ่งสำหรับครั้งแรกที่ได้มาเจอกัน มาทราบภายหลังว่า คือ น้องคู้ น้องคึก และน้องอ๊อฟ ...และยังมาทราบภายหลังอีกว่าเป็นรุ่นน้องสถาบันเดียวกับสมัยที่ข้าพเจ้าเรียนปริญญาตรีพยาบาล ที่วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม และยังมีจบจากวิทยาลัยพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ม.มหิดล ม.ขอนแก่น วิทยาลัยพยาบาลพะเยา

"สุนทรียสนทนาสู่การเริ่มต้นการทำงานด้วยหัวใจ"

เป็นหัวข้อที่ข้าพเจ้าได้ถูกชวนให้ไปคุยกับน้องๆ ...ภาพน้องๆ ที่นั่งอยู่เบื้องหน้าข้าพเจ้านั้น ทำให้นึกย้อนไปเมื่อสักสิบกว่าปีก่อนที่ข้าพเจ้าได้เริ่มต้นชีวิตการทำงาน ความรู้สึกและความทรงจำยังแจ่มชัด ภาพการทำงานได้นึกย้อนขึ้นมา วันนี้เราได้แบ่งปันประสบการณ์ที่ดีที่เป็นมุมแห่งความประทับใจในจิตใจเราสู่น้องๆ ที่กำลังจะเริ่มเข้าสู่การทำงาน

พี่นาค - หัวหน้าแผนกผู้ป่วยนอก...

มาร่วมแบ่งปันเรื่องเล่า การที่ได้ดูแลหลวงพ่อหลวงตาพวง พระสุปฏิปันโนที่พวกเราชาวยโสธรนับถือ...เป็นการดูแลช่วงสุดท้ายก่อนที่ท่านจะละสังขาร...

การดูแลที่เป็นรอยต่อระหว่างการที่โรงพยาบาลมีการประเมิน HA กับช่วงเวลาที่หลวงตาท่านอาพาธอยู่ที่โรงพยาบาล สิ่งสำคัญ ณ เวลานั้น ทุกคน...ต่าง ให้การดูแลมากกว่าที่จะละวางไป จัดทำการเตรียมเอกสารสำหรับการประเมิน...

พี่นางเล่าว่า "ไม่มีอะไรสำคัญมากเท่าขณะนั้นเราได้ใช้โอกาสที่มีอยู่ได้ดูแลผู้ป่วย และผู้ป่วยท่านนั้นเป็นบุคคลสำคัญอันเป็นที่เคารพนับถือของเราชาวโยธธ"...

จากเรื่องเล่า...ของพี่นางสู่เรื่องเล่าของพี่หยกน้ำ ==> ที่ให้ความสำคัญต่อชีวิต จิตใจ และความเป็นมนุษย์ คั่งเหมือนคำที่เราได้เรียนรู้มาตั้งแต่สมัยถูกปลูกฝังว่า ให้ดูแลผู้ป่วยแบบครบองค์รวม "กาย จิต สังคม"...

จากนั้นเราก็ได้มาร่วมกันถอดบทเรียน...ต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้เป็นความอึดในใจข้าพเจ้า ที่มีโอกาสที่ได้บอก พูดคุย และแบ่งปัน ... "หน้าที่และความตั้งใจต่อการทำหน้าที่" แม้ว่าจะเหนื่อยแค่ไหน ข้าพเจ้าเชื่อว่า "พยาบาล" ต่างไม่ที่จะละทิ้งหน้าที่นั้น ขอคุณน้องๆ ...ที่ร่วมแบ่งปัน...และเรียนรู้ร่วมกันในวันนี้ ”

<http://gotoknow.org/blog/mhsresearch/257378>

<http://gotoknow.org/blog/mhsresearch/257670>

"ที่โรงเรียนบ้านร้องขี้เหล็ก อ.คอยสะเก็ด สอนนักเรียนทำนา..."

“ด้วยข้อมูลที่ผมได้รับจากผู้บอกกล่าว ผมก็ยังคงไม่ออกว่า ที่นี้เขาสอนทำนากันอย่างใด? ที่แน่ๆ ไม่ได้สอนในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียวแน่นอน เท่าที่ทราบจากข้อมูลโรงเรียนมีที่นาและมีการทำนาจริงๆ บนพื้นที่เรียนรู้ ขนาด ๒ ไร่ นั้น

จากเส้นทาง อ.เมือง ตรงไปทางคอยสะเก็ด บนถนนสาย เชียงใหม่ – เชียงราย ไม่เกิน ๒๐ กม. เราเลี้ยวรถเข้าไปในหมู่บ้านริมทาง รถขับมุ่งตรงไปโรงเรียนซึ่งเป็นทางเล็กเลียบเลาะทุ่งนาที่เขียวขจี หกมองเผินๆ แล้ว พื้นที่เหล่านี้เอื้อต่อการเรียนรู้ "ทำนา" เป็นอย่างยิ่ง แต่หากโรงเรียนไม่ได้หยิบเอาประเด็น "สอนทำนา" ขึ้นมา นักเรียนคงได้เป็นเพียงผู้ดูและค่อยลืมนึกถึงดั้งเดิมของบรรพบุรุษไปหมด กองฟางที่วางข้างเถียงนา ควายไว้ใช้ไถนา เริ่มลดจำนวนลง พร้อมกับบ้านจัดสรรสมัยใหม่ที่เพิ่มมากขึ้นในเขตชนบท กิ่งเมืองแบบร้องขี้เหล็ก

คุณครูพิศมัย เทวาพิทักษ์ คุณครูประจำโรงเรียนร้องขี้เหล็ก บอกผมว่า "เด็กสมัยใหม่ทำนาไม่เป็นกันแล้ว และทุ่งนาแถบนี้ก็ขายให้นายทุนเอาไปทำบ้านจัดสรรกันส่วนหนึ่งแล้ว หากเราไม่ปลูกฝังสืบทอดอนุรักษ์การทำนาซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิม อีกหน่อยก็วิบัติภูมิปัญญาแบบนี้ก็ค่อยๆ สูญหายไป เด็กรุ่นใหม่จะลืมนุญคุณบรรพบุรุษ ตลอดจน ลืมนึกเหง้าของตนเองไปในที่สุด

เหตุผลที่เป็นไปได้มากที่สุดและเกิดขึ้นกับหลายๆ พื้นที่ใน
ชนบทไทย จากการสนทนากับครูพิศมัย ผมก็ยอมรับว่าเป็นเช่นนั้น
จริงๆ โรงเรียนบ้านร้องขี้เหล็ก จึงเริ่มคิดหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้อง
กับวิถีชุมชนขึ้นมา ภายใต้การปฐมนิเทศความรู้การทำหลักสูตรท้องถิ่นจาก
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้เข้ามาผลักดันฝึกอบรมการสร้างหลักสูตร
ท้องถิ่นขึ้นมาในช่วงปี ๒๕๔๓ ตอนนั้นเน้นการเขียนหลักสูตรบูรณา
การด้วยลายมือ ต่อมาการพัฒนาหลักสูตรทำนาของโรงเรียนเริ่มเป็น
รูปเป็นร่างขึ้นมา การปฏิบัติจริงและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
หลักสูตรเล็กๆ ที่คิดกันเมื่อเริ่มต้นเป็นจริงเป็นจังมากขึ้น

ผอ.สมบูรณ์ เคชยิ่ง บอกผมว่า "นักเรียนที่เรียนจบจาก
โรงเรียนบ้านร้องขี้เหล็กไปไม่ใช่แค่รู้เรื่องการทำนาแค่ ต้องทำนาเป็น!!"
เป็นเสมือนคำการันตีหลักสูตรสืบสานภูมิปัญญาที่ยิ่งใหญ่ของพี่น้อง
ชนบท...น่าภาคภูมิใจแทนวิญญานบรรพบุรุษชาวนาไทยเสียจริงๆ

ทุ่งนาขนาดสองไร่ ที่อยู่ตรงหน้าอาคารเรียน ถูกจัดให้เป็น
พื้นที่เรียนรู้จิตวิญญาณของท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า นักเรียนรุ่นแล้วรุ่น
เล่าผ่านการเรียนรู้การทำนาผ่านพื้นที่นี้ วันนี้อาจจะยังพักดินแต่เมื่อ
เริ่มฝนโปรย ความมีชีวิตชีวาในท้องทุ่งก็เริ่มต้นขึ้น ทุ่งนาของโรงเรียน
บ้านร้องขี้เหล็กก็เหมือนกัน

ฝนมาแล้ว...

ความฉ่ำชื่นของสายน้ำ มีอยู่ทั่วทุกแห่งหนของพื้นที่นี้ เสียง
อึงอ่าง กบเขียด ร้องระงมในช่วงกลางคืน คั่นหน้าเขี้ยวระบัดใบคู
สคชื่น

ได้เวลาทำนากันแล้ว...

เชื่อไหมว่าเด็กๆ ทุกคนที่โรงเรียนแห่งนี้ต่างก็รอคอยเวลาที่
พิเศษนี้ พวกเขาจะได้สวมบทบาทเป็นชาวนา...ชาวณ้อยๆ ที่ผลิต
เม็ดข้าวเป็นอาหารของชุมชนทุกอย่างเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการ
ปฏิบัติจริง

เอาน้ำเข้านา...เริ่มต้นทำนา

กิจกรรมแรกของฤดูกาลทำนา... นักเรียนชาย ป.๖ ใช้วิธี
การ "คั่งน้ำเข้านา" เป็นภาษาเหนือแปลว่า เปิดเส้นทางน้ำจากลำน้ำ
เหมืองเข้ามาในพื้นที่นา เว้นเวลาสักระยะหนึ่งเพื่อให้วัชพืชในนาเน่า
เป็นปุ๋ยอินทรีย์ก่อนที่จะไถกลบวัชพืช ถือว่าขั้นตอนนี้ต้องใช้แรงงาน
นักเรียนผู้ชายไถนา ใช้ทั้งควายและรถไถนาเล็กผสมกัน

ครูพิศมัย เล่าความประทับใจให้ผมฟังถึงขั้นตอนการทำนา
ในขั้นตอนแรกๆ ว่า "มีนักเรียนชาย ป.๖ คนหนึ่งตัวโตๆ เรียนหนังสือ
ในห้องเรียนผลการเรียนไม่ค่อยดีเท่าไรหรอก แต่เขาจะชื่นชอบการทำนา
มาก เขาไถนาแบบมืออาชีพ ดูเขามีความสุขที่ได้ทำกิจกรรมนี้ ”

<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/246307>

เรื่องเล่าจากเกสัชกร "หัวใจงาม"

“ข้าพเจ้า...ได้ตั้งใจรับฟังเรื่องเล่านี้ผ่านอักษรทุกอักษร และพร้อมใจโน้มลงฟังถึงสิ่งที่เกสัชกรท่านนี้พยายามสื่อออกมาผ่านเรื่องเล่า ที่บอกกล่าวต่อพวกเราในวง...

"อาจเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อย..แต่เปี่ยมคุณค่าทางจิตวิญญาณ"

ฤดูหนาวมาเยือนอีกครั้งแล้วสินะ.. ยามเช้าแดดทองแสงอ่อนๆ ที่นี้หนาวกว่าจังหวัดที่เคยอาศัยอยู่ ..หวนคิดถึงความหลังเมื่อครั้งก่อนหน้านี้นี้ประมาณสองปีเศษๆ ที่ได้พำนักรักษาที่จังหวัดสุรินทร์ ถิ่นข้าวหอมมะลิ และยังมีผ้าไหมงาม อบอวลกลิ่นอายวัฒนธรรมอีสานใต้ อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว คินแคนสุรินทร์ถนัดคิดถึง...

วันนี้เหมือนกับทุกวันที่เคยชิน กับการทำงานตามปกติวิสัย.. แอบคิดเล็กๆ ในใจที่ละวางจากการสบนึ่งชั่วขณะถึงภาระหน้าที่ที่รอคอยอยู่เบื้องหน้าอันใกล้นี้ ...

เธอนั่งก้มหน้า เป็นหน้าหนีจากคนที่นั่งอยู่ข้างๆ เล็กน้อย หวังจะซ่อนน้ำตาที่กำลังไหลริน ท่ามกลางความเจ็บปวดชั่วคราว มีมือทั้งสองปาดน้ำตาที่ไหลอาบแก้มไปมาอย่างรวดเร็ว ประการณจะทำให้ น้ำตาที่ไหลรินเหือดแห้งโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ...เธอบอกเล่า ด้วยน้ำเสียงแผ่วเบา กระท้อนกระแท่น ขณะพยายามที่จะสะกดกลั้นอารมณ์เศร้าหมองที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ..ว่า.

"คุณหมอ ฉันคงจะหาอย่างที่คุณหมอแนะนำไม่ได้หรอกจ้ะ"
เป็นคำพูดที่เธอบอกกับฉันเมื่อประมาณ 15 นาทีที่ผ่านมา หลังจากที่เธอ

เดินเข้ามาในห้อง และเราได้เริ่มสนทนาทักทายกันสักครู่แล้ว ฉันจึงถามเธอเพื่อที่จะทำข้อมูลผังเครือญาติของเธอไว้ สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการให้คำปรึกษาแนะนำด้านยาในครั้งต่อไปข้างหน้า

"ล้นทม..ทำอาชีพอะไรจะ..บอกเกสซ์ได้มั๊ย"

"ฉันก็รับจ้างทั่วไปล่ะจะ..เคินหางานรับจ้างไปเรื่อยๆ..บางวันก็ไ้งานตามร้านก๋วยเตี๋ยว บางวันก็ไ้งานอื่น ไม่แน่นอน" ลูกชายวัยเก้าเดือนของล้นทม ได้ฝากคนเลี้ยงไว้ในที่แห่งหนึ่ง..ในขณะที่กลางวัน ล้นทมจะออกเคินหางานรับจ้างทำ พอได้ค่าข้าวและกับข้าวเป็นมื้อๆ พอประทังชีวิตไปวันๆ

"ให้คนที่อยู่ด้วยกันฉึกยาให้ก็ได้ แต่ต้องพาเขามาด้วยนะ เกสซ์จะได้สอนให้เขาฉึกให้พร้อมๆ กันเลย..ที่บ้าน..ล้นทมอยู่กับใครบ้าง..สามีอยู่ด้วยมั๊ยล่ะจะ" เมื่อถามถึงประโยคนี้นั้นมาเธอก็นิ่งก้มหน้า.. น้ำตาที่เสมือนอ๊อคอันอยู่ภายในไ้เนิ่นนาน ไ้ลคลละหมดสิ้นความอดทนอ๊อคอีกต่อไป น้ำใสๆ เริ่มไหลรินอาบแก้ม ท่ามกลางบรรยากาศเงียบนิ่งอยู่ชั่วขณะหนึ่ง

"ทำใ้ฉึกๆ นะจะ..มันไม่ได้เลวร้ายอย่างที่คิดหรอกจ้ะ...ง่ายนิดเดียวเอง พ่อเฒ่า แม่เฒ่าที่เป็นเบาหวานมาเป็นสิบๆ ปี ก็ไ้ใช้ได้ บางคนก็ฉึกเองแล้วก็บอกเกสซ์ว่าฉึกง่ายจะหายไป..แต่ถ้าไม่ไหวจริงๆ..เกสซ์จะ ให้ไปคุยกับหมออีกรอบเอามั๊ยจะ." นาฬิกาเคินหน้าต่อไปไม่ยอมหยุดยั้ง ซึ่งตรงกันข้ามกับบรรยากาศเงียบสงบนิ่งปานจะหยุดเวลาไ้ ณ ขณะนั้น และบัดนี้เวลาผ่านไปราว 5 นาทีน้ำตาค่อยๆเหือดแห้งไปบ้างแล้ว..เธอเงยหน้าขึ้นสบตา สีหน้า แววตาของเธอดูดีขึ้น คล้ายกับว่าไ้ปลดปล่อยความทุกข์ที่เก็บไว้ในใจออกไปบ้างแล้ว ผ่านน้ำตาใสบริสุทธิ์ของเธอเอง

"ไม่เป็นไร ฉันจะลองฉีดเองก็ได้จ้ะ.."

"ไม่เป็นอะไรแน่นอนจ้ะ.." เธอพยักหน้าตอบรับแทนคำพูด "เออละ..ถ้าอย่างนั้น เกสซจะแนะนำวิธีการใช้ยาฉีดให้ละจ้ะ...." เธอตั้งใจฟังคำแนะนำจากฉันอย่างตั้งอกตั้งใจ และฝึกทดลองปฏิบัติใช้ยา ฉีดจนมีความมั่นใจพอสมควรแล้ว..ฉันจึงแนะนำให้เธอไปรับยาที่ห้อง ยาต่อไป ก่อนเธอจะออกจากห้องไปฉันบอกเธอว่า

"ไม่ ต้องกลัวนะจ้ะ..ถ้ามีปัญหาการใช้ยาสามารถมาสอบถาม ได้ตลอดเวลาเลยนะจ้ะ.. ติดต่อตรงประชาสัมพันธ์ก็ได้..แค่เขาจะ บอกเองว่าให้ไปติดต่อตรงจุดไหน.. หรือจะมาที่ห้องยาเลยก็ได้จ้ะ"

เธอพนมมือไหว้ ก้มศีรษะลงเล็กน้อย และกล่าวคำขอบคุณ อย่างนอบน้อม ฉันเองก็รับไหว้เธอและยิ้มให้เธออย่างเป็นมิตร..เช่นกัน

หมายเหตุ: ล้นทม (ใช้นามสมมุติ)

เรื่องเล่าจาก.. เกสซกรหัวใจงาม

สิ่งที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ผ่านเรื่องเล่านี้ ทำให้ข้าพเจ้าน้อมกลับมาฟังเสียงภายในตนเอง เสียงที่คุยกับตัวข้าพเจ้าเองว่า..."ข้าพเจ้าได้เห็นความตั้งใจและความพยายามอันเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ดีงามที่มีในจิตใจของคนทำงาน ที่แม้ว่าจะไม่มีใครได้มองเห็น หรือรับรู้แต่คนงานที่มีจิตใจอันงดงามเปี่ยมด้วยความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นปรารถนาที่อยากจะให้ผู้อื่นมีความสุข และเผชิญต่อความทุกข์ต่างๆ อย่างเบาบางลงในใจ

คำพูด ท่าที แม้แสดงออกไม่มาก แต่สื่อสารความยิ่งใหญ่... ต่อบุคคลที่นั่งอยู่ตรงหน้าอย่างมากมายนัก เรานั้นมักละเลยบุคคลที่เราสัมพันธ์ด้วย ใส่ใจน้อยลง มองเห็นคุณค่าหรือให้คุณค่าในความ เป็นบุคคลน้อยเกินกว่าที่เราจะใส่ใจ..."

AAR ในอนูทิน

http://gotoknow.org/journals/jong_loei

เสาร์ 02 พฤษภาคม 2552

- อ่านเอกสาร ICeXCELS ของ Innotech เพื่อเตรียมซ้อมการ Chat
- ลำบากนิดหน่อย เพราะสายตาไม่ดีแล้ว ใช้เลนส์ ไฟฉาย Talking Dict และปากกาไฮไลต์ช่วย วันนี้รวมแล้วอ่านได้ 27 หน้า
- บ่ายไปนวดแผนไทย จ่ายค่ากลิ้งครบแล้ว 10 วง
- ล้างรถ พรุ่งนี้นั้นครองสุนทรมารับ Dvd ที่จะฝากไปให้ ผอ.นิพนธ์
- โทรหาอนิต ไม่รับสาย เรื่องงานวิจัยให้อ้อยเร่งงาน ส่งให้ทางเมลก่อนเพื่อคุยและหาทางปรับพัฒนา

จันทร์ 04 พฤษภาคม 2552

- 3 พ.ค. เข้าไปงานบวช"อัน" ลูกของ"ใหญ่" วัชรวัชราราม บ้านปากนา ลูกภารโรงเลขอนุกุลบวชพร้อมกันนี้อีก2คน
- ช่วยถ่ายรูปในงาน จนถวายเพล
- ค่าไปงานแต่งลูกราชัน-ครูเลยพิท ไปร่วมงานเลี้ยงที่ญาติฯ ยินดีกับแดงที่มูมอ้อย
- 4 พ.ค. เข้าจะเข้าใช้งาน iFlex ยังเข้าไม่ได้ มนค์ชัยก็โทรฯ แจ้งว่าเข้าไม่ได้เช่นกัน น่าจะมีปัญหาทางแม่ข่ายที่มะนิลา
- เคียดฟุ้งโทรฯมาว่ากลับเย็นนี้

บ่ายสองโมงไปประชุมที่เขต รับเช็คเงินไปราชการ Roving team
ขณะประชุมเตรียมอบรมครูธุรการ (เป็นวิทยากร 21 พ.ค.เต็มวัน
เรื่องสารสนเทศและโปรแกรมพัสดุ) techsupport มะนิลา SMS แจ้ง
log in ได้แล้ว คํามาลองเข้า iFlex ได้แล้ว

อังคาร 05 พฤษภาคม 2552

- ก่อนหกโมงเช้าไปรับเตี้ยที่กลับจาก กทม. ไปส่งขวัญที่บ้านด้วย มาพร้อมกัน
- เข้าล็อกอินก่อนเวลา ใช้งานได้ดี chat กับเพื่อนๆ ที่เข้าได้รวมประมาณ 6 คน โทรฯถาม สุเมธ ยังไม่ว่าง ส่วนยุทธสิทธิ์ยังเข้าไม่ได้เลย
- รวมแล้ว chat ไป 32 ครั้งในชั่วโมงเศษๆ
- บ่ายคุณหญิง Mama Mia ตักดาโทรแจ้งการบ้านกลุ่ม 4 จึงแจ้งการบ้านกลุ่ม 3 ให้คณะทางเมลด้วย

พุธ 06 พฤษภาคม 2552

- เข้าห้อง chat ตามเวลา มีเพียง ศิฆาวุฒิ สุเมธ ชัชชินทร์ เท่านั้นที่เข้ามาร่วม
- สุพจน์เอาการ์คแต่งงานซึ่งส่งไปโรงเรียนมาให้งานเย็นนี้
- ผอ.ยุทธสิทธิ์ ยังเข้าไม่ได้ เช่นเดียวกับ ผอ.จิตรภรณ์ ที่โทรฯ มาส่งเมลการบ้านและตัวอย่างงานห้อง 4 ไปให้เพื่อนๆ เตรียม
- อ่าน แปลบทเรียนที่ 2 และ วารสาร EFA ทั้งวัน
- ค่ำไปงานแต่งงานลูกคุณธีรชัย (มีตชูเลย) ที่ราชภัฏเลย คนเยอะ

ศุกร์ 08 พฤษภาคม 2552

• 7 พ.ค. ไปร่วมเปิดอบรมครูธุรการใหม่ ตามโครงการคืนครูสู่ห้องเรียนของรัฐบาล เปิดอบรมที่เลยพิท รมว.ศธ.ส่งรายการสคจากโรงเรียนสารวิทยาผ่าน ETV

- เมลแจ้งณิต ขอให้รับทำวิจัยช่วย
- คุณชัชรินทร์โทรมาแจ้งเข้า log in ไม่ได้ เช่นเดียวกับยุทธสิทธิ์ ที่ log in ได้แล้ว แต่เว็บของ Seameo คงมีปัญหา
- รับเอกสารมาเตรียมเป็นวิทยากร 1 วัน 21 พ.ค. โปรแกรมพัสดุ

• นั่งแปลเอกสาร อ่านหนังสือเตรียมเรียนหลักสูตร ICeXCEL ที่เลยพิท

• บ่ายมาอ่านต่อที่บ้าน เข้าเว็บได้แล้ว ลองเปลี่ยนภาพถ่ายอัพเดทข้อมูล

• เย็นพากันไปเดินสวนสุขภาพ ซ็อกกับข้าวมาทานที่บ้าน

• 8 พ.ค. วันวิสาขบูชา ไปทำบุญวัดถ้ำ กลับมา chat เจอเพียง ผอ.ทีฆาวุฒิ บ่ายๆ ผอ.ยุทธสิทธิ์ โทรมาขอให้ร่วม chat

• search งาน อ่านเอกสาร เปิด Forum ในห้องประชุมกลุ่ม 2 เรื่อง

• ย้ายห้องมาห้องหนังสือเพื่อเปิดแอร์ทำงานได้สะดวก

AAR ในบล็อก

<http://gotoknow.org/blog/my-usablelabs/249163>

ต้นเดือน มี.ค. 2552 บอกเล่าเรื่องราวจากการประชุมคุยงาน และ
AAR งาน

“การประชุมช่วงบ่าย เป็นการพูดคุยเพื่อ AAR งานของ ทีมงาน

ในส่วนที่คิดค้นดูแลอยู่ ก็จะเป็นทุกงานที่เกี่ยวข้องกับ
GotoKnow.org ซึ่งหลังจากที่เมื่อการประชุมใหญ่ครั้งที่ผ่านมา
อ.ธวัชชัยได้ปรับโครงสร้างการทำงาน จากเดิมที่คิดค้นจะต้องช่วยดูแลทุก
เว็บไซต์ในเรื่องการดูแลชุมชนออนไลน์ การทำการประชาสัมพันธ์
การดูแลการออกแบบระบบ เรื่อง Usability และเรื่องอื่นๆ เล็กๆ
น้อยๆ ก็ปรับใหม่หมดโดยให้

- คิดค้นดูแล GotoKnow.org เป็นหลักในเรื่องต่างๆ ทั้งหมด
รวมไปถึง Learners.in.th Researchers.in.th

- งานพัฒนาเว็บ ม.อ.
- การออกแบบส่วน interface KV ใหม่ คอนนี่ อ.จัน เข้า
มาช่วย เพราะทำไม่ทันค่ะ

กลับมาเรื่องประชุม AAR งานกันต่อนะคะในส่วนที่คิดค้นดูแล
อยู่นั้นได้แจ้งให้ทีมงานทราบว่า

1. GotoKnow Mailing list

ปัญหา

- จากการที่ได้ทดสอบตามคูลิงก์ที่ได้นำเสนอไปในเนื้อหา
พบว่าจำนวนการอ่านไม่ได้มีการอ่านเพิ่มเติมมากนัก

- สมาชิกบางท่านไม่ได้รับอีเมลจากระบบ

- รูปแบบอีเมลอาจจะยาวเกินไป ไม่น่าดึงดูดใจ
- การเขียนแนะนำเนื้อหาในอีเมลควรมีการปรับปรุงให้ดึงดูดการอ่านมากยิ่งขึ้น

แนวทางการแก้ปัญหา

- ทางทีมโปรแกรมเมอร์ต้องหาสาเหตุว่าทำไมผู้ใช้งานบางคนไม่ได้รับอีเมล ซึ่งระบบการส่งอีเมลอาจมีปัญหา
- รูปแบบการส่งอีเมลอาจจะต้องปรับรูปแบบเป็นการแสดงผลแบบ HTML
- ส่วนเนื้อหาอาจจะต้องหาวิธีการปรับเนื้อหาเพิ่มเติมภายหลัง

2. GotoKnow Forum

ในประเด็นนี้ยังไม่มีปัญหามากนัก เพียงแต่จะต้องเร่งการดำเนินงานทั้งหมด เพื่อที่จะให้งานพร้อมในทุกๆ ด้าน ซึ่งของที่ระลึกที่จะต้องใช้เวลาในการผลิตก็มีความคืบหน้าไปเยอะแล้ว และสำหรับสถานที่ในการจัดงานก็มีมติไปคูโรงแรม ซึ่งวันนี้ก็ไปจัดการดูเรียบร้อยแล้วค่ะ

3. รางวัลสุคะนึ่งเดือน ก.พ. 2552

จากการจัดกิจกรรมรางวัลสุคะนึ่งไปเมื่อเดือนที่แล้ว และมีสมาชิกเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงรางวัลนั้น ก็ได้้นำความคิดเห็นไปเสนอในที่ประชุม ”

<http://gotoknow.org/blog/k-sharing/238407>

AAR : โครงการอบรมภาวะผู้นำของผู้บริหาร

“AAR : โครงการอบรมภาวะผู้นำของผู้บริหาร (Enneagram)

วันที่ 15 มกราคม /2552

ณ ห้องประชุม 1 คณะสหเวชศาสตร์

สิ่งที่เกิดความคาดหวังของโครงการเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

- ได้ความเข้าใจโลกทัศน์ของคนที่มีลักษณะต่างไปจากเรามากกว่าที่คาด

- ได้เรียนรู้กระบวนการทัศน์ผู้นำ จุดแข็งของตัวเอง รวมทั้งอุปสรรคในการทำงาน

- คีมาก เรียนรู้จักตนเองมากขึ้น

- เรียนรู้ชนิดของคน

- แนวความคิด

- มีความรู้ ความเข้าใจ ในสไตส์การการณ์เป็นผู้นำในแบบต่าง ๆ

- รู้จักถึงคำว่า Paradigms และความหมาย

- รู้วิธีการเปลี่ยนแปลง แกไข จุดอ่อนของคนเอง

- รู้แนวทางในการเป็นผู้บริหารที่ดีในแบบของตัวเอง

- รู้ว่าคนแบบไหน เหมาะกับการบริหารงานแบบไหน

สิ่งที่น้อยกว่าความคาดหวังของโครงการเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

- อยากให้เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้มากกว่านี้

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินโครงการ

- ได้เรียนรู้ style ต่างๆ จุดแข็ง จุดอ่อน มุมมองของพนักงาน
ต่อผู้นำเป็นอย่างไร ทำให้พัฒนามาปรับปรุงคนได้

- คำถามของวิทยากร เช่น จะแนะนำเขาอย่างไร ? จะเป็น
โค้ชเขาอย่างไร ?

ทำให้ลูกคิดและกลับมามองประโยชน์ของ Diagram EG
ตรงลูกศรย้อน

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินโครงการ

- ได้รับทราบจุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองและผู้อื่นมากขึ้น
- ได้เรียนรู้กระบวนการทัศนผู้นำ จุดแข็งของตัวเอง และ
อุปสรรคในการทำงาน

- ได้เรียนรู้แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้นำ
- ทุกคนมีข้อดี / ข้อเสีย ที่ต่างกัน
- ทุกคนเป็นผู้นำที่ดีได้หมด
- มีแนวทางที่จะพัฒนางานของผู้นำแต่ละแบบได้
- วิธีการอยู่กับตนเอง
- วิธีการอยู่กับคนกลุ่มอื่น
- ได้เรียนรู้ทั้งจุดเด่น จุดด้อย ของสไตล์ภาวะผู้นำในแต่ละ
สไตล์ มาปรับใช้ในการทำงาน ”

<http://gotoknow.org/blog/kamphanat/249771>

ทบทวนกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเขียน SAR51_MSU

“ข้อมูลสรุปการทบทวนกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเขียน SAR51_MSU
ผู้เข้าร่วมประมาณ 100 คน วันที่ 18 มีนาคม 2552 ณ ห้อง P032
คณะเภสัชศาสตร์

ผู้สรุป : ไหม สมสมัย บุญทศ นักวิชาการศึกษา ศูนย์พัฒนา
และประกันคุณภาพ

รูปภาพเพิ่มเติมได้ที่นี้ครับ : Click Kub

ข้อ 1. ได้เรียนรู้อะไร (มากไปหาน้อย)

1.1 ได้เรียนรู้วิธีการเขียน SAR, การคำนวณ, การจัดเก็บ
เอกสารที่ดี (34)

1.2 ได้แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพ ปี 51 (4)

1.3 ได้หลักการตีความ การนับคะแนน การคำนวณอาจารย์
ประจำฯ (2)

1.4 มีความรู้เพิ่มจากเดิมที่เคยรู้มาก่อน ในการเขียน SAR

1.5 ได้เรียนรู้เทคนิควิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพจาก
หน่วยงานอื่น

1.6 ได้รับความรู้จากการปฏิบัติจริงมากกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา
จะเป็นไปในลักษณะ KM เป็นส่วนมาก

1.7 ได้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น ในตัวบ่งชี้ทั้งด้านคุณภาพ
และปริมาณ ได้รู้จักการวิเคราะห์เอกสารที่สอดคล้องเพื่อนำมา
ประกอบตัวชี้วัด

1.8 ฝึกการทำ การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้

- 1.9 ได้บททวนการเขียน SAR และตัวอย่างการเขียนที่ดี
- 1.10 ทบทวนเนื้อหาบางตัวชี้วัดให้เข้าใจตัวชี้วัดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพยิ่งขึ้น

ข้อ 2 อะไรที่ได้น้อย

- 2.1 ไม่มี (15)
- 2.2 ได้ความรู้น้อยเนื่องจากเวลาน้อย (12)
- 2.3 ตัวอย่างน้อยอยากได้ตัวอย่างมากกว่านี้ (5)
- 2.4 ได้พอกันทุกเรื่อง (2)
- 2.5 การแยกเอกสารประกอบที่ถูกต้องของ SAR
- 2.6 ศิโรทัยประกันคุณภาพบางตัวบ่งชี้ ศิโรทัยไม่แตก
- 2.7 คนที่ไม่มีความรู้เลยรู้สึกกดดันมาก
- 2.8 ความเข้าใจในการจัดทำรายงานมีการนำเสนอไม่เป็นระบบทำให้ยากต่อการดำเนินงานสำหรับบุคลากรที่ไม่รู้เรื่องอยู่แล้ว
- 2.9 น่าจะได้การเขียนหรือวิธีการเขียนที่มากกว่านี้แต่ไปเสียเวลาแนะนำส่วนอื่นๆ มากเกินไป

ข้อ 3 กลับไปจะทำอะไร

- 3.1 สร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในเรื่องการประกันคุณภาพ (11)
- 3.2 ทำการทบทวน ตัวบ่งชี้และการเขียน SAR ของหน่วยงาน (10)
- 3.3 กลับไปเขียน SAR ได้ถูกต้อง (5)
- 3.4 เริ่มทำ SAR วงรอบนี้ (4)
- 3.5 นัดประชุมคณะกรรมการเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับวัน

นี้เพื่อจะได้จัดทำ SAR ที่ถูกต้องและชัดเจนต่อไป (3)

3.6 ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลา
(2)

3.7 เขียน SAR ให้ดีขึ้นและอธิบายให้บุคลากรในหน่วยงาน
ได้รับทราบ

3.8 จัดเตรียมข้อมูล รวบรวมเอกสารเพื่อดำเนินการเขียน
SAR ”

<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/251138>

จากเรื่องเล่าสู่ประเด็น R2R นำไปสู่การเขียนความเป็นมา

“เมื่อเราได้ประเด็น...จากเรื่องเล่าไปสู่การทำ R2R แล้ว.. เมื่อเราได้ประเด็น...จากเรื่องเล่าไปสู่การทำ R2R แล้ว...สิ่งที่ข้าพเจ้านำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ต่อไป คือ การสกัดสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเรื่องเล่านั้น ... จากโอกาสที่มองว่ามีประเด็นไหนบ้างที่เราสามารถนำมาพัฒนาต่อไปอีก จากนั้นวิเคราะห์หาที่มาที่ไปว่ามีสาเหตุมาจากอะไร จากนั้น เราก็มาฝึกเขียน "ความเป็นมาและความสำคัญ"... ซึ่งเป็นการเขียนมาจากก้นของคนหน้างานก่อน... เมื่อได้ความเป็นมาและความสำคัญแล้ว..จากนั้นเราก็นำงานวรรณกรรมและงานวิจัยมาสนับสนุนแนวคิดของเรา...

จากการที่ทำกระบวนการ R2R สิ่งที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ คือ ... คนหน้างานหรือแม้แต่นักวิจัยหน้าใหม่เอง จะเขียนความเป็นมาและความสำคัญไม่ได้ ที่พบคือ การไปคัดลอกของคนอื่นมา ดังนั้นหากว่าเราได้รับการฝึกฝน กระบวนการเขียน จะสามารถช่วยให้คนหน้างานได้เรียนรู้สกัดกั้นของตนเองมาได้ ... อันเป็นคุณค่าอันแท้จริง เพื่อนำไปสู่การยกระดับความรู้หน้างานของตนเองต่อไป...นี่เป็นอีกตัวอย่าง...จาก คนหน้างานที่เรียนรู้ฝึกฝนการเขียน...

หน้างานในพื้นที่ ;
งานปฐมภูมิ
งานเบาหวาน

งานส่งเสริม ป้องกัน พัฒนา
ประเด็นที่น่าจะพัฒนาได้
ผู้ป่วยขาดการมีส่วนร่วมในการดูแลตนเอง
เพราะอะไร
ขาดความรู้
ขาดความตระหนักในการเจ็บป่วยของตนเอง
บุคลากรให้ความรู้ฝ่ายเดียว ขาดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง
เราจะมีกระบวนการ/วิธีการแก้ไขอย่างไร
ส่งเสริมผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการดูแลตนเอง
สร้างเครือข่ายชุมชนมีส่วนร่วม
เราปรารถนาว่าผลที่น่าจะได้จากการพัฒนานั้นควรเป็นอย่างไร
ผู้ป่วยมีสุขภาพที่ดีขึ้น
สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้
มีคุณภาพชีวิต
ความเรียง (ความเป็นมาและความสำคัญ)

จากการให้บริการคลินิกเบาหวานทั้งในโรงพยาบาลและของ
หน่วยบริการปฐมภูมิ ค้นพบว่าผู้ป่วยเบาหวานจำนวนมากที่ควบคุม
ระดับน้ำตาลในเลือดได้ไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งที่กระบวนการการให้ข้อมูล
การทำกลุ่มให้คำปรึกษา แต่ก็จะมีผู้ป่วยที่ควบคุมได้ไม่ดี คนที่ควบคุม
ได้ดีก็กลับควบคุมได้ไม่ดีสลับกันไปมา ในหน่วยบริการปฐมภูมิรอบ
นอก พบว่า เฉพาะเรื่องการให้บริการผู้ป่วยเบาหวานและความดัน
โลหิตก็ไม่แตกต่างจากโรงพยาบาล ซึ่งมีการใช้มาตรฐานการรักษา
เดียวกัน และที่พบเพิ่มเติมอีกเรื่องหนึ่ง คือ เรื่องสุขภาพและการ
รักษาสุขภาพ ผู้ป่วยเบาหวานและผู้ป่วยเรื้อรังอื่นๆ รวมทั้งประชาชน
ทั่วๆ ไปยังมองว่าเป็นเรื่องและหน้าที่ของบุคลากรสาธารณสุข’

“ช่วงนี้เรากำลังขับเคลื่อน กระบวนการพัฒนางานประจำด้วยการทำวิจัยภายในองค์กรโรงพยาบาลโสธร รูปแบบการขับเคลื่อนนั้น เราเน้นให้มีการทำ workshop แบบเรียนรู้ไปด้วยทำไปด้วย ครั้งนี้ก็เป็นครั้งที่สามหลังจากที่...

ครั้งแรก เราค้นหาหัวข้อของการพัฒนางานประจำว่ามีประเด็นไหนบ้างที่เราจะนำมาพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัยได้ จากนั้นเราก็ลงมือฝึกเขียนและเรียนรู้การเขียนเค้าโครงการวิจัย

ครั้งที่สอง เมื่อเราพอได้ทิศทางเขียนแล้ว เรานำเค้าโครงนั้นมาพัฒนาเป็น บทที่หนึ่งที่พูดถึงรายละเอียด ของเนื้องานวิจัยเรา มากขึ้นว่ามีความสำคัญอย่างไร

ครั้งที่สาม ซึ่งก็คือครั้งนี้ เรามาฝึกมาเขียนและเรียนรู้การศึกษา และทบทวนงานวรรณกรรม เพื่อที่ว่าผลจากการที่เราได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมนั้น จะสามารถนำทางเราไปสู่กระบวนการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัยได้ง่ายขึ้น”

บล็อกกับการเผยแพร่ผลงาน R2R

<http://gotoknow.org/blog/yahoo/209742>

การอบรมครูภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

“การอบรมครูภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้
Training English Teachers by utilizing Knowledge Management
Processes

ขจิต ฝอยทอง,อรไท แสงลุน,ลำควน ไกรคุณาศัย,ปวีณา อิติวรรณท์
สุกมาส เหมือนวงศ์ธรรม,ประยุทธ พันธุ์บัว,
กัญญาพัชร เกตุแก้ว,สุมาลี อนันตสุข,สุพัตรา มูลละออง,
วิษารัตน์ ธรรมะรัตน์จินดา,วณิวรรณ เรืองเนตร์,
พินวดี บัวแดง,สุภาพร กล้าจีน

Khajit Foythong, Orathai Sangroon, Lamduan Krikunasai,
Praweena Thitiworanan,Suphamas Muanwongthum,Prayut
Phunbua,Kanyapat Ketkaew,Sumalee Anatasuk,Supatra
Moonlaong,

Witchasarat Dhammaratjinda,Waneewan Ruangnat,
Pinwadee Buatang,Supaporn Klamjeen

บทคัดย่อ

การอบรม ครูภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้
มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลการอบรม ครูภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการ
จัดการความรู้และเพื่อให้ครูภาษาอังกฤษสามารถ ใช้ weblog แลก
เปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ”

บล็อกกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ R2R

<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/247422>

จดหมายเรื่องเล่าจากคนหน้างาน "เขาวง"

“เรียน อาจารย์ กระป๋ม

ศูนย์บริหารคุณภาพได้รวบรวมหัวข้อ/ประเด็นที่แต่ละจุดบริการเขาอยากพัฒนามาให้อาจารย์คุชชุกแรกคะ.. ตอนนี้ได้แล้ว 12 เรื่อง แล้วจะทยอยส่งมาให้อีกต่อไปนะคะ ตอนแรกก็กังวลเหมือนกันว่าจะไม่มีใครส่ง พี่นิกกับน้องกิ๊กก็ต้องมานั่งทบทวนงานของตัวเอง แล้วลองค้นหาประเด็นที่เราอยากพัฒนาอะไร มันมีเยอะแยะไปหมด เอาละว่า.... ถ้าไม่มีใครส่งก็เราสองพี่น้องนี่แหละลุยเลย หลังจากนั้นเราก็เริ่มแห่หาเรื่องไปเรื่อยๆ พบหน้าใครที่เข้าอบรมด้วยก็จะยืมให้และทัก "เป็นไงคะ ปิ้งแวบหรือยัง" นอกจากนี้เรายังมีจดหมายน้อยทวงด้วยคะ บอก 4 ขั้นตอนในการหาประเด็นปัญหาให้เสร็จสรรพ Print mail อาจารย์ให้อ่านด้วยคะ เพื่อกระตุ้นบรรยากาศ 1 สัปดาห์ผ่านไปยังเงียบ พี่นิกเริ่มกังวล น้องกิ๊กปลอบใจว่าช่างเถอะพี่นิกอย่าไปคาดหวังมาก มันไม่ทำให้ประเทศเขาวงล่มสลายหรอก แล้วเราสองคนก็เริ่มพิมพ์ประเด็นของเราไว้ เราคาดหวังเล็กๆ นะว่าจะมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาขอคู่มือของเราเป็นตัวอย่าง เราบอกสมาชิกว่าขอให้ส่งประเด็นภายในวันที่ 2 ธันวาคม 2551 วันที่ 1 ธันวาคม ผ่านไป...เงียบ... ยังไม่มีใครพูดถึง ชักจะปลงตกแล้วสิ ทำใจๆ หายใจยาวๆ ลึกๆ วันที่ 2 ธันวาคม พี่ตุ๊กเป็นคนส่งประเด็นมาเป็นเรื่องแรก ดีใจสุดๆ ต่อมาก็มีส่งมาเรื่อยๆ แม้แต่พี่โองซึ่งดูยุ่งตลอดเวลาายังส่งมาเลย บางคนก็มาปรึกษาว่าจะเลือกประเด็นไหนดี เพราะมีหลายประเด็นที่สนใจ เราก็เข้าไปร่วมคุยในกลุ่มของผู้สนใจในหน้างาน โดย

ตั้งคำถามแล้วถามคำถามนั้นแหละ แล้วให้เขาลองเลือกดู บางคนก็มา
 ต่อรองว่า ให้อร่อยนะช่วงนี้ยังไม่ว่างขอส่งทีหลัง เห็นบรรยากาศ
 การเรียนรู้แล้วก็รู้สึกดีใจนะที่เขาไม่เครียดกัน

ทั้ง 12 เรื่อง ทางศูนย์บริหารคุณภาพได้ร่วมพิจารณากับผู้ที่
 อยู่หน้างานแล้วเบื้องต้น ถ้ายังงั้นแล้วขอคำปรึกษาและคำแนะนำจาก
 อาจารย์เพิ่มเติมนะคะ ส่วนที่เหลือจะรวบรวมและส่งให้อาจารย์ช่วยดู
 ในโอกาสต่อไปค่ะ

ขอบคุณค่ะ...”

แพลนเน็ตครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างบันทึกของสมาชิกชุมชนครูสอนภาษาอังกฤษ

แฟนเน็คครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

<http://gotoknow.org/blog/krutoiting/260120>

หลักสูตรการศึกษานานาชาติ ในทัศนะของครูโรงเรียนไม่ได้ นาร่อง 3

บันทึกที่ถูกรวบรวมล่าสุด

บันทึกที่ได้ใจความคิดเห็นล่าสุด

ข้อมูลของแฟนเน็ค

เรียนรู้ทางออนไลน์กับgotoknow » หลักสูตรการศึกษานานาชาติ ในทัศนะของครูโรงเรียนไม่ได้ นาร่อง 3

จำนวน: 9

แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2551 เกิดจากแรงบันดาลใจที่น้องท่านหนึ่งของเราที่สนใจสอบถามจากบันทึกก่อนคือ จึงกล้าหาญหยิบยกเรื่องราวระดับชาติขึ้นมาเสวนาผ่านบันทึกนี้ค่ะ โดยมีคำถามนำทางการสนทนาให้เป็นประเด็นดังนี้ค่ะ สวัสดิ์ค่ะ เข้ามา update ความรู้ เพราะสนใจเรื่องการศึกษา ... [ดูต่อ »](#)

หมวดหมู่: การศึกษานานาชาติ การศึกษานานาชาติ

คำสำคัญ: krutoi สภท.ยุทธศาสตร์ด้วย digital divide หลักสูตรการศึกษานานาชาติ

สัญญาอนุญาต: ซีอี: แสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกัน [\(cc\) BY-NC-SA](#)

โดย krutoi ความคิดเห็น (1)

สร้าง: ส. 09 พฤษภาคม 2552 @ 14:18 แก้ไข: ส. 09 พฤษภาคม 2552 @ 16:34 ขนาด: 14909 ไบต์

“แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2551

เกิดจากแรงบันดาลใจที่น้องท่านหนึ่งของเราที่สนใจสอบถามจากบันทึกก่อนค่ะ จึงกล้าหาญหยิบยกเรื่องราวระดับชาติขึ้นมาเสวนาผ่านบันทึกนี้ค่ะ โดยมีคำถามนำทางการสนทนาให้เป็นประเด็นดังนี้ค่ะ

- สวัสดิ์ค่ะ เข้ามา update ความรู้ เพราะสนใจเรื่องการศึกษา

- คิฉันคุ้นเคยแต่หลักสูตร 2544 อ่านที่คุณครูเล่าก็ยังไม่เข้าใจความแตกต่างนัก แต่จะพยายามติดตามให้เข้าใจ

- หลักสูตรแกนกลางการศึกษานานาชาติ พุทธศักราช 2551 แปลว่า โรงเรียนสามารถทำหลักสูตรท้องถิ่นเสริมด้วยได้มั๊ยคะ และ

- กระทรวงได้กำหนด "มาตรฐานการเรียนรู้" ของแต่ละระดับด้วยหรือเปล่า

- คิฉันเห็นว่า การแบ่งช่วงชั้น เดิมแบ่งโดยอิงอายุและพัฒนาการของผู้เรียน แล้ววัดผลปลายช่วงชั้นก็สมเหตุสมผลอยู่แล้วนะคะ คุณครูพอจะบอกได้มั๊ยคะว่ากระทรวงเปลี่ยนแปลงเพราะอะไร

- จะเข้ามาตามหาความรู้ก่อนนะคะ ขอขอบคุณค่ะ

ตอบคำถามนี้ก่อนนะคะ

- หลักสูตรแกนกลางการศึกษานานาชาติ พุทธศักราช 2551 แปลว่า โรงเรียนสามารถทำหลักสูตรท้องถิ่นเสริมด้วยได้มั๊ยคะ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษานานาชาติ พุทธศักราช 2551 เป็นปกติที่ฟ้าสวยค่ะ ครูตั๋ยก็เพิ่งเห็นครั้งแรกทางอินเทอร์เน็ต และ print ออกมาค่ะ”

<http://gotoknow.org/blog/pikul51/250473>

ศึกษาคูงาน ICT ที่พุทธจักร กทม.

KM เรื่องเล่าเร้าพลัง...ครูอิงค์ » โปรแกรมระบบบริหารงานในโรงเรียน IT School

อ่าน: 22

วันนี้ได้เข้าร่วมการอบรมโปรแกรมระบบบริหารงานในโรงเรียน IT School มีอบรม 2 วัน 9-10 พฤษภาคม 2552 ที่ห้อง E-learning Center ที่โรงเรียนเชียงกลมวิทยา ก่อนเปิดภาคเรียนในวันที่ 11 พฤษภาคม 2552 มี โปรแกรมนี้เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการจัดการบริหารงานในโรงเรียน เป็นโปรแกรมที่ดีมาก... [มีต่อ »](#)

หมวดหมู่: วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

คำสำคัญ: โปรแกรม it school

สัญญาอนุญาต: ซีซี: แสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกัน (CC) BY-NC-SA

โดย pikul ความคิดเห็น (3)

สร้าง: ส. 09 พฤษภาคม 2552 @ 11:34 แก้ไข: ส. 09 พฤษภาคม 2552 @ 11:36 ขนาด: 4600 ไบต์

“ 1. จุดเด่นของโรงเรียน

โรงเรียนพุทธจักร เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลประเภทสหศึกษา มีนักเรียนประมาณ 1,000 คน ได้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการบริหารจัดการให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่าและคณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนเครือข่ายผู้ปกครอง ได้ร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียน ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้าน ICT ซึ่งได้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการข้อมูลหลายอย่าง มีระบบสารสนเทศ นักเรียนรายบุคคล นักเรียน-ผู้ปกครองสามารถดูเกรดที่บ้านได้ นอกจากนี้ยังมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในห้องปฏิบัติการต่างๆ ห้องสมุดเป็นทั้งคอมพิวเตอร์สืบค้นและเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติต่างๆ เป็นจำนวนมากและเพียงพอ ครูก็มีการประชุมชี้แจงมาใช้ในการเรียนการสอนผ่านคอมพิวเตอร์อีกด้วย นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากเจ้าอาวาสวัดหัวลำโพง ในการดำเนินกิจกรรมหลายอย่างของทางโรงเรียน โดยเฉพาะกิจกรรมด้านศาสนา

2. การประยุกต์ใช้ ICT ในการสอน

- ภาพรวม

มีการบริหารจัดการ นำเทคโนโลยีมาใช้หลากหลายทั้งระบบสารสนเทศ การให้บริการข้อมูลนักเรียน การสืบค้นข้อมูลและสร้างสื่อในการเรียนการสอนทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีเป็นระบบ สามารถประมวลผลข้อมูลมาใช้ได้อย่างหลากหลายและเป็นระบบ นอกจากนี้โรงเรียนพุทธจักรมีจำนวนครูน้อยทำให้การใช้คอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการจึงจำเป็นและได้รับการตอบสนองอย่างดี ”

<http://gotoknow.org/blog/yahoo/260064>

ศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ (1)

khajit's blog » ศิลปวัฒนธรรมภาคใต้(1)

อ่าน: 68

การเดินทางไปที่ต่างๆ ทำให้เราได้ศึกษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในแต่ละสถานที่มีความหลากหลายของท้องถิ่น ผู้เขียนเอาภาพความร่ำรวยของศิลปวัฒนธรรมภาคใต้มาให้คุณ ภาพนี้เป็นหอรระฆังหลวงพ่อทวดที่วัดช้างให้ กิจกรรมที่ผู้เขียนอยากทำ... มีต่อ »

หมวดหมู่: อาหาร ท้องเที่ยว กีฬา นันทนาการ

คำสำคัญ: ศิลปวัฒนธรรมภาคใต้(1) สงขลา

สัญญาอนุญาต: ซีซี: แสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกัน

โดย ชจิต ฝอยทอง ความคิดเห็น (9)

สร้าง: ส. 09 พฤษภาคม 2552 @ 07:01 แก้ไข: ส. 09 พฤษภาคม 2552 @ 07:01 ขนาด: 7291 ไบต์

“การเดินทางไปที่ต่างๆ ทำให้เราได้ศึกษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในแต่ละสถานที่มีความหลากหลายของท้องถิ่น ผู้เขียนเอาภาพความร่ำรวยของศิลปวัฒนธรรมภาคใต้มาให้คุณ ภาพนี้เป็นหอรระฆังหลวงพ่อทวดที่วัดช้างให้

กิจกรรมที่ผู้เขียนอยากทำคือศึกษาเรื่องประเพณีของท้องถิ่น สถานที่รวบรวมของภาคใต้ได้คือที่ สถาบันทักษิณคดีศึกษา สมัยก่อนตอนผู้เขียนเป็นนิสิตจะพบกับท่านอาจารย์ ศ.สุทธีวงศ์ พงษ์ไพบูลย์ ปัจจุบันท่านเกษียณราชการไปแล้ว

ผู้เขียนตั้งใจเอาภาพพ่อแก่ (ในภาษาใต้) ในภาคกลางคงเรียกว่าซีเป็นการไหว้ครูเสียเลย การดูตัวหนังตะลุงจะทำให้เราได้เรียนรู้เรื่องประเพณีความเป็นอยู่ของท้องถิ่นได้เช่นกัน ”

<http://gotoknow.org/blog/skuikratoke/259999>

Backward Design กับแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา » **Backward Design** กับแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ

อ่าน: 53

Backward Design กับแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 1 เรื่อง Life At School *****
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ***** ขอขอบคุณที่ติดตาม ... มีต่อ »

หมวดหมู่: การศึกษา การเรียนการสอน

คำสำคัญ: backward design ครูอ้อย แซ่เฮ พระยาประเสริฐสุนทราศรัย(กระจ่าง สิงหเสนี) สิทธิพร กุญกะโทก สัญญาอนุญาต: ซีซี: แสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกัน BY-NC-SA

โดย ครูอ้อย แซ่เฮ ความคิดเห็น (4)

สร้าง: ศ. 08 พฤษภาคม 2552 @ 18:44 แก้ไข: ศ. 08 พฤษภาคม 2552 @ 18:44 ขนาด: 1257 ไบต์

“ Backward Design

กับแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยที่ 1 เรื่อง Life At School

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ขอขอบคุณที่ติดตาม

จาก

ครูอ้อย แซ่เฮ ”

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

วิจารณ์ พานิช.(2548).การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์สุภาพใจ

วิจารณ์ พานิช.(2550).ผู้บริหารองค์กรอัจฉริยะฉบับนักปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

วิจารณ์ พานิช.(2548).KM วันละคำจากนักปฏิบัติ KM สู่นักปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์สุภาพใจ

บล็อก

<http://gotoknow.org/blog/thaikm/258323>

<http://gotoknow.org/blog/dialog/250653>

<http://gotoknow.org/blog/dialog/233804>

<http://gotoknow.org/blog/virtualcommunitymanagement/221229>

<http://gotoknow.org/blog/rujroadk/218852>

<http://gotoknow.org/blog/tutorial4u/215070?page=1>

<http://gotoknow.org/blog/lifelearning/250972>

<http://gotoknow.org/blog/tutorial4u/202438>

<http://gotoknow.org/blog/my-usablelabs/199160>

<http://gotoknow.org/blog/vasablog/191121>

<http://gotoknow.org/blog/blogkanya/186043>

<http://gotoknow.org/blog/tutorial4u/184398>

<http://gotoknow.org/blog/tutorial4u/183215>

<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/152198>

<http://gotoknow.org/blog/chemlab/152150>

<http://gotoknow.org/blog/achara/148899>

<http://gotoknow.org/blog/phoungao02>

<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/133773>

<http://gotoknow.org/blog/beesman/133492>

<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/132787>

<http://gotoknow.org/blog/beesman/131390>

<http://gotoknow.org/blog/phetroong/126668>
<http://gotoknow.org/blog/beesman/109450>
<http://gotoknow.org/blog/higher-edu/120901>
<http://gotoknow.org/file/drkamie/view/101551>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/91005>
<http://gotoknow.org/blog/paew/88822>
<http://gotoknow.org/blog/beesman/85349>
<http://gotoknow.org/blog/chill-chill/84145>
<http://gotoknow.org/blog/beesman/82693>
<http://gotoknow.org/blog/ponder/80159>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/85144>
<http://gotoknow.org/blog/sawaengkku/79772>
<http://gotoknow.org/blog/beesman/79059>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/78577>
<http://gotoknow.org/blog/beesman/74898>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/74319>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/74041>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/73333>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/71560>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/71333>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/70733>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/70579>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/71333>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/71557>

เรื่องเล่า

<http://gotoknow.org/blog/thaikm/231476>
<http://gotoknow.org/blog/kmd/215059>
<http://gotoknow.org/blog/adminwu/209597>
<http://gotoknow.org/blog/play/201095>
<http://gotoknow.org/blog/play/201055>
<http://gotoknow.org/blog/play/200796>
<http://gotoknow.org/blog/phyto/183097>

<http://gotoknow.org/blog/phyto/174102>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/161447>
<http://gotoknow.org/blog/adminwu/208982>
<http://gotoknow.org/blog/adminwu/208985>
<http://gotoknow.org/blog/adminwu/209288>
<http://gotoknow.org/blog/phyto/131966>
<http://gotoknow.org/blog/dmcp/162895>
<http://gotoknow.org/blog/play/158243>
<http://gotoknow.org/blog/practicallykm/119306>
<http://gotoknow.org/blog/kmbudsadee/574>
<http://gotoknow.org/blog/ariyachon/73328>
<http://gotoknow.org/blog/sawaengkku/68457>
<http://gotoknow.org/blog/krukim/210013>
<http://gotoknow.org/blog/krukim/214204>
<http://gotoknow.org/blog/dmbuddhachin/90356>
<http://gotoknow.org/blog/dmbuddhachin/191991>
<http://gotoknow.org/blog/paula-story/173337>
<http://gotoknow.org/blog/paula-story/134850>
<http://gotoknow.org/blog/paula-story/120782>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/157480>
<http://gotoknow.org/blog/nourishingsoul/250278>
<http://gotoknow.org/blog/nourishingsoul/243226>
<http://gotoknow.org/blog/nourishingsoul/243226>
<http://gotoknow.org/blog/disakul/toc>
<http://gotoknow.org/planet/unite>
<http://gotoknow.org/planet/nfe-ife-buddy>
<http://gotoknow.org/blog/paula-story/toc>
<http://gotoknow.org/blog/krukim/toc>
<http://gotoknow.org/blog/paula-story/237917>

R2R

<http://gotoknow.org/blog/sup005>
<http://gotoknow.org/blog/researchsharing>
<http://gotoknow.org/blog/yahoo/16301>

<http://gotoknow.org/blog/krit49-research1/213196>
<http://gotoknow.org/blog/council/251271>
<http://gotoknow.org/blog/council/251269>
<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/251138>
<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/251135>
<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/250318>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/244521>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/243219>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/241172>
<http://gotoknow.org/blog/phoenix-mirror/239672>
<http://gotoknow.org/blog/123-4/239622>
<http://gotoknow.org/blog/thanatbb/239531>
<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/238692>
<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/233883>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/228962>
<http://gotoknow.org/blog/council/217667>
<http://gotoknow.org/blog/hsri-r2r/216676>
<http://gotoknow.org/blog/council/214435>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/213742>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/211175>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/209714>
<http://gotoknow.org/blog/yahoo/207974>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/207042>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/206861>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/206006>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/205690>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/205239>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/205032>
<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/204911>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/204719>
<http://gotoknow.org/blog/kapoomr2r/204650>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/203983>
<http://gotoknow.org/blog/thaikm/203798>

CoP

<http://gotoknow.org/planet/libhm-km/info>
<http://gotoknow.org/planet/kanwansrin/info>
<http://gotoknow.org/planet/kankiblog/info>
<http://gotoknow.org/blog/library-librarian/246484>
<http://gotoknow.org/planet/nfe-ife-buddy/info>
<http://gotoknow.org/planet/thaipro/info>
<http://gotoknow.org/planet/math-master/info>
<http://gotoknow.org/blog/nfeteacher/134301>
<http://gotoknow.org/planet/lan-agriculture/info>
<http://gotoknow.org/blog/nupost/109969>
<http://gotoknow.org/blog/dmbuddhachin>
<http://gotoknow.org/blog/r2ryaso>

AAR

<http://gotoknow.org/blog/tutorial4u/193953>
<http://gotoknow.org/journals/panothai>
<http://gotoknow.org/journals/bukpat>
http://gotoknow.org/journals/matana_gotoknow
<http://gotoknow.org/blog/kamphanat/249771>
<http://gotoknow.org/blog/happykm/248861>
<http://gotoknow.org/blog/kamphanat/129399>
<http://gotoknow.org/blog/kamphanat/158302>
<http://gotoknow.org/blog/kamphanat/129286>
<http://gotoknow.org/blog/kamphanat/128930>
<http://gotoknow.org/blog/kamphanat/128129>
http://gotoknow.org/journals/pibool_kurupatana
http://gotoknow.org/journals/jong_loei
<http://gotoknow.org/blog/kamphanat/tag/aar?page=2>
<http://gotoknow.org/blog/achara/tag/aar>
<http://gotoknow.org/blog/firsttime/249917>
http://gotoknow.org/journals/matana_gotoknow/entries/352
<http://gotoknow.org/journals/drkamie/entries/285>
<http://gotoknow.org/journals/nontalee/entries/23>

ขอบคุณ

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นโดย

UsableLabs เป็นหน่วยงานวิจัยและพัฒนา ตั้งอยู่ที่คณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้ชุดโครงการระบบออนไลน์
เพื่อการจัดการความรู้สู่สภาวะภายใต้การสนับสนุนของสำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

เว็บไซต์ : www.UsableLabs.org

ผู้สนับสนุน

- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาคี

- มูลนิธิสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.)

เว็บไซต์ที่ให้บริการ

- www.GotoKnow.org
- www.Healthy.in.th
- www.Portal.in.th

ขอบคุณ

ผศ.ดร.ธวัชชัย ปิยะวัฒน์ ผู้จัดการชุดโครงการระบบออนไลน์
เพื่อการจัดการความรู้เพื่อสภาวะ ผู้สนับสนุนและก่อเกิดเว็บไซต์
GotoKnow.org เว็บไซต์ที่ทำให้หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นมา

ดร.จันทวรรณ ปิยะวัฒน์ รองผู้จัดการชุดโครงการระบบ
ออนไลน์เพื่อการจัดการความรู้เพื่อสภาวะ และที่ปรึกษาที่ทำให้
หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นมา

ทีมงานทุกคน ที่ช่วยกันตรวจหาคำผิด และส่งข่าวส่งน้ำที่

สำคัญที่สุด สมาชิก GotoKnow.org ทุกท่าน ที่เป็นส่วน
สำคัญทำให้เกิดหนังสือเล่มนี้ด้วยการถ่ายทอดและเขียนบันทึกดีๆ
มากมาย

[illegible]

ความชวนทราบ

หนังสือ บล็อก : เครื่องมือเพื่อการจัดการความรู้ (ฉบับชวนปรับปรุง) เล่มนี้ จัดทำเพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อ่าน เพื่อการปรับปรุงให้เป็นหนังสือ บล็อก : เครื่องมือเพื่อการจัดการความรู้ (ฉบับสมบูรณ์) ต่อไป

ทีมงานผู้จัดทำหนังสือจึงขอเชิญชวนผู้อ่านทุกท่านร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการปรับปรุงหนังสือเล่มนี้ให้เป็นหนังสือฉบับที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ด้วยการส่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำบล็อกมาประยุกต์ใช้กับการจัดการความรู้มาได้ที่ books@gotoknow.org

The Gateway of Thailand's Online Knowledge Management

UsableLabs

ชุดโครงการระบบออนไลน์เพื่อการจัดการความรู้สภาวะ

UsableLabs คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

เว็บไซต์ : <http://usablelabs.org>

อีเมล : support@gotoknow.org

โทรศัพท์ 0-7428-7971 โทรสาร 0-7444-6564